

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
2013 Pomáz, Jókai u. 2.
06-26-325-325
hetszinvirag@ovodak.pomaz.hu
OM: 202822

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény pedagógiai programja

Készítette: Szalontai Katalin
Intézményvezető

2017

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Tartalomjegyzék

	Fejezetcím	Oldal
1.	Az intézmény felépítése	4
2.	Helyzetelemzés	4
2.1	Városunk óvodai és bölcsődei helyzetképe	4
2.2	Személyi és tárgyi feltételek	4
2.3	Az intézményegységek adatai, elérhetőségeik	5
2.4	Az óvodák személyi állománya	5
3.	A többcélú intézmény általános nevelési koncepciója	6
4.	Az egyes tagintézmények által alkalmazott nevelési programok	6
5.	Óvodáink nevelési koncepciója	6
5.1	Óvodai nevelésünk célja	6
5.2	Óvodáink gyermekképe	7
5.3	Pedagógusképünk	7
5.4	Óvodaképünk	8
5.5	Különleges bánásmódot igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítését biztosító tevékenységek, feladatok	8
6.	Óvodai nevelésünk feladatrendszere	9
6.1	Egészséges életmód alakítása	9
6.2	Érzelmi nevelés, szocializáció biztosítása	10
6.3	Anyanyelvi nevelés	10
7.	Az óvodai élet tevékenységi formái	11
7.1	Játék	11
7.2	A tevékenységben megvalósuló tanulás	12
7.3	Munka	13
8.	Hagyományok, ünnepek, hagyományápolás, népszokások az intézményben	13
9.	Epochális rendszerű nevelési program	14
9.1	Az epochális tanulási rendszer	14
9.2	Az epochális rendszerű tanulás jellemzői, pozitívumai	15
9.3	Az óvodai élet megszervezése, napirend, hetirend	16
9.4	Napirend	16
9.5	Epochákban szervezett tanulási folyamat hetirendje	17
9.6	A tanulás tartalma	17
	A külső világ tevékeny megismerése	17
	Környezetismeret, környezetvédelem epochák témakörei	17
	Matematika epochák témakörei	18
	Vers, mese	20
	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	20
	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	20
	Mozgás	21
	A kötelező testnevelés foglalkozások szervezése	21
	Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban	22

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

10	Tevékenységek központú nevelési program	22
10.1	A tevékenységek központú nevelési program célja, tartalma	22
10.2	Az óvodai élet megszervezése, napirend, hetirend	23
10.3	Napirend	24
10.4	Hetirend	24
10.5	Az óvodai élettevékenységi formái	25
	Mozgás	25
	Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalommal	27
	Művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása	31
11.	Nemzetiségi nevelés	34
11.1	A nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladata	35
11.2	Nemzetiségi nyelv fejlesztése	35
11.3	Hagyományok, ünnepek	35
	Német nemzetiségi csoport	36
	Szerb nemzetiségi csoport	36
11.4	A nemzetiségi csoportok sajátos feladataiból adódó kapcsolatai	37
12.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	38
13.	Az intézmény partnerkapcsolatai	39
	Fenntartó és óvoda kapcsolata	39
	Család, bölcsőde, óvoda kapcsolata	39
	Általános iskolákkal való kapcsolat	40
	Egyéb intézmények	40
14.	Gyermekvédelem	40
	Legitimációs záradék	42

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

E program a hatályos Köznevelési Törvény és végrehajtási rendeletei alapján készült.

1. Az intézmény felépítése

Székhely intézmény: **Hétszínvirág Óvoda**; tagintézményei: **Napsugár Tagóvoda, Mesevölgyi Tagóvoda, Mesedombi Tagóvoda, Mesevár Tagóvoda** és a **Pomázi Bölcsőde**.

2. Helyzetelemzés

2.1 Városunk óvodai és bölcsődei helyzetképe:

Pomáz dinamikusan fejlődő agglomerációs település, ahol a gyermeklétszám a fővárosból kiköltöző fiatal családok jóvoltából folyamatosan növekszik. Városunk Budapesttől néhány kilométerre fekszik, így a felnőtt lakosság túlnyomó része a fővárosba jár dolgozni. Ezt elsősorban a jó közlekedési lehetőségek teszik lehetővé. Az „ingázó” életmód következtében a családok részéről nagy az igény gyermekeik intézményes elhelyezésének megoldására napközi otthonos rendszerben.

Ezt a napközi otthonos ellátást a városban hosszú évek óta jórészt az önkormányzat által fenntartott óvodák és a bölcsőde látják el, kisebb részben magánóvodák, családi napközik. Óvodáinkban a felvétel óvodakörzetek szerint történik. A magas gyermeklétszám miatt az óvodai csoportok szükség esetén a törvényben meghatározott létszámlétszámhatáron felül működnek. Pomáz hagyományosan soknemzetiségű település, ahol a különböző nemzetiségek együtt élése során mindig is lehetőség volt az identitás megőrzésére. E hozzáállás eredménye a sok éve működő szerb, illetve német nemzetiségi óvodai csoport, ahová a gyermekek a szülei írásos nyilatkozata alapján kerülhetnek. Hagyományos nyitottságunk következtében a különböző óvodai csoportokba járó, és családi kötelekei alapján más nemzethez is kötődő, nemzetiségi, illetve migráns gyermekek számára is biztosítjuk önazonosságuk megőrzését, ápolását, társadalmi integrációjukat.

2.2 Személyi és tárgyi feltételek:

A Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde öt óvodaépületet és egy bölcsődét foglal magában. A működéshez szükséges alapvető személyi feltételek a tagintézmények többségében biztosítottak. A tárgyi feltételek lehetővé teszik a működést, az épületek és a tárgyi eszközök folyamatos pótlása, állagmegóvása szükséges és kötelező feladat.

A nevelőtestület és alkalmazotti közösség igényes az épületek külső és belső környezetének esztétikumára, tisztaságára, rendezettségére, és lehetőségeikhez képest minőségi környezetet biztosít a gyermekeknek.

A Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde óvodái és a bölcsőde gazdaságilag részben, szakmailag önálló intézmények. A bölcsődében 20 hetes kortól, az óvodákban 3 éves kortól az iskolába lépésig látjuk el a hozzánk járó gyerekeket.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

2.3 Az intézményegységek adatai, elérhetőségeik:

Hétszínvirág Óvoda

2013 Pomáz, Jókai utca 2.
Telefon/fax: 26/ 325-325
Mobil: 20/ 408-23-05
Email: hetszinvirag@ovodak.pomaz.hu

Napsugár Óvoda:

2013 Pomáz, József Attila utca 4.
Telefon/fax: 26/ 325-317
Mobil: 20/ 915-56-05
Email: napsugar.ovodak.pomaz.hu

Mesevölgyi Óvoda

2013 Pomáz, Beniczky utca 11.
Telefon/fax: 26/ 325-206
Mobil: 20/ 915-68-48
Email: mesovo40@gmail.com
Az óvodában szerb nemzetiségi csoport működik.

Mesedombi Óvoda

2013 Pomáz, Beniczky utca 84.
Telefon/fax: 26/ 325-451
Mobil: 20/915-64-66
Email: mesedomb@gmail.com
Az óvodában német nemzetiségi csoport működik.

Mesevár Óvoda

2013 Pomáz, Béke utca 9.
Telefon:
Mobil: 20/ 328-43-99
Email: mesevar3@gmail.com

Pomázi Bölcsőde

2013 Pomáz, Templom tér 11.
Telefon: 26/ 325-378
Mobil: 20/ 242-05-44
Email: pomazibolcsode@gmail.com

2.4. Az óvodák személyi állománya

Pomáz Város Önkormányzatának honlapján található Közzétételi lista tartalmazza a mindenkor aktuális személyi állomány adatait.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

3. A többcélú intézmény általános nevelési koncepciója

Célunk a kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Mivel hét éves korig kialakulnak a gyermekek alapvető személyiségjegyei, magatartásformái, ezért szokásaikat, értékrendjüket formálni leginkább az ezt megelőző időszakban lehet. Elsődleges célunk, hogy a ránk bízott gyermekek egészségesen, harmonikusan, boldogan éljenek, ennek érdekében az intézményes nevelés keretein belül mindent megteszünk a gyermekek gondozottságáért, neveléséért, egyéni tempójuknak megfelelő fejlődésükért. Fontosnak tartjuk a közösségformálást, mivel az ember érzelmi intelligenciája közösségekben fejlődik, és önmegvalósítása, egyéni képességeinek kibontakoztatása is csak közösségekben lehetséges.

Elsőrendű célunk a gyermeki jogok védelme, az esélyegyenlőség biztosítása, a tehetség gondozása, szükség esetén a hátrányok csökkentése a különböző szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, mi nevelőmunkánkkal kiegészítjük a családi nevelést.

4. Az egyes tagintézmények által alkalmazott nevelési programok

- Hétszínvirág Óvoda:

- epochális rendszerű nevelési program

- Napsugár Tagóvoda:

- epochális rendszerű nevelési program

- Mesevölgyi Tagóvoda:

- tevékenységközpontú nevelési program
- szerb nemzetiségi nevelési program

- Mesedombi Tagóvoda:

- tevékenységközpontú nevelési program
- német nemzetiségi nevelési program

- Mesevár Tagóvoda:

- tevékenységközpontú nevelési program

- Pomázi Bölcsőde:

- A Pomázi Bölcsőde szakmai programja önálló dokumentumként van jelen az intézmény szakmai életében.

5. Óvodáink nevelési koncepciója

5.1 Óvodai nevelésünk célja:

Óvodáinkban 3 éves kortól az iskoláskor kezdetéig neveljük a gyermekeket. Célunk, hogy életkori jellemzőiknek, egyéni sajátosságaiknak és szükségleteiknek, fejlődési ütemüknek

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

figyelembevételével biztosítjuk egészséges testi-lelki fejlődésüket és megadjuk nekik a közösséghez tartozás élményét.

Ennek érdekében gondoskodunk:

- Az érzelmi biztonságot nyújtó meleg, barátságos, szeretetteljes, óvodai légkör megteremtéséről.
- A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni- és életkor-specifikus alakításáról.
- A gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről, különös tekintettel, a semmi mással nem helyettesíthető szabad játéokra.
- A tevékenységeken keresztül az életkornak megfelelő műveltség tartalmak közvetítéséről.
- A kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

5.2 Óvodáink gyermekképe:

Gyermekképünk felvázolásánál abból, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (továbbiakban Alapprogram) által megfogalmazott tényből indulunk ki, hogy minden ember egyedi, mással nem helyettesíthető személyiség és szociális lény egyszerre, aki élete során folyamatosan változik, fejlődik.

A kisgyermek elsősorban biztonságra és szeretetre vágyik. Ha ezt megteremtjük számukra, akkor igényeiket, szükségleteiket különféle tevékenységi, tapasztalati formákban, kíváncsiságuktól, ösztöneiktől vezérelve kiegyensúlyozottan, saját maguk diktálta tempóban kielégítik. Ehhez a folyamathoz adunk teret, keretet, eszközt, közösséget, biztonságot és szeretetet, vagyis megteremtjük az optimális feltételeket, lehetőségeket az egészséges személyiségfejlődéshez.

A gyermeki személyiségfejlődés során kialakuló pozitív tulajdonságokra támaszkodva, azokat megerősítve olyan személyiségfejlesztő hatásokat biztosítunk az óvodás gyermekek számára, amik eredményeképpen érzelmileg kiegyensúlyozottabbá válhatnak, képesek lehetnek a közösségben való életre, az alapvető viselkedési szokások betartására, a kultúrált emberi megnyilatkozásokra. Célunk olyan gyermekek nevelése, akik ismereteik, tapasztalataik által önálló gondolkodású, a világ dolgaival szemben nyitott felnőttekké válnak, akik tiszteletben tartják természeti és társadalmi környezetünk értékeit. Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.

5.3. Pedagógusképünk

Nevelőtestületünk általános jellemzője a gyermekek érdekeinek tiszteletben tartása. Megértő, együttérző, elfogadó, segítőkész hozzáállással közelítünk a gyermekekhez. Nevelőtestületünk tagjai folyamatos képzéssel, önképzéssel fejlesztik szakmai tudásukat, személyiségüket.

Igyekszünk megismerni a családok értékrendjét, melyre a közös tevékenységek is lehetőséget adnak. Ez segíti egymás tiszteletben tartását. Szükség esetén szakmai segítséget is nyújtunk a családi neveléshez.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

5.4. Óvodaképünk

Valljuk, hogy kisgyermeket nevelni csak szeretetteljes, biztonságot sugárzó, családi légkörben lehetséges, így óvodáink csoportjaiban erre törekszünk.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodába járás kezdetén megkönnyítsük a gyermekeknek a szüleiktől való elválást. Az érzelmi biztonság kialakulását a tárgyi és személyi környezet fokozatos megismerése segíti a legkedvezőbben. Ezért az óvodakezdés a szülővel egyeztetve, mindenkor a gyermek igényei szerint történik, fokozatosan növelve az óvodában tartózkodás idejét.

Valamennyi óvodai csoportunkban vegyes életkorú csoportkialakítást alkalmazunk. Ennek következtében a gyermekek mindvégig ugyanazokkal a gyerektársakkal tartoznak egy csoportba, függetlenül attól, hogy 3 vagy 4 évig járnak-e óvodába, így nem kell csoportot váltaniuk óvodai éveik alatt, és tartós baráti kapcsolatokat alakíthatnak ki. Ez a csoportszerkezet segíti a különböző fejlődési ütemű gyermekek tiszteletben tartását és együtt nevelését.

Fontosnak tartjuk a cselekvés, a gondolkodás, és a beszéd egységét és a tapasztalás útján történő képességfejlesztést. Alkalmazott módszereink változatosak, igazodnak a gyermekek életkori és egyéni fejlődési sajátosságaihoz. A nemzetiséghez tartozó gyermekeknek szüleik döntése alapján lehetőségük van nemzetiségi nevelést folytató csoportba járni.

5.5. Különleges bánásmódot igénylő gyermek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítségét biztosító tevékenységek, feladatok

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése fejlődésének segítése

Sajátos nevelési igényű gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. Az intézmény, alapító okirata szabályozza az ellátandó gyermekek körét.

Célunk: a befogadás, az inkluzív pedagógia és a szakemberek bevonásával a fejlődés megindítása, a felzárkóztatás.

Az óvodai nevelés és fejlesztés elvei az SNI gyermekekre vonatkozóan, a tevékenység megszervezése:

Fontos, hogy az óvodapedagógusok természetesen kezeljék a csoport tagjaitól valamiben eltérő gyermekeket. Alapelv az egyéni adottságokhoz alkalmazkodó bánásmód, differenciált fejlesztés és az eltérő terhelhetőség figyelembevétele.

A gyógypedagógus, logopédus mozgásfejlesztő szakemberek a fejlesztést a szakértői bizottság által kiállított szakértői vélemény alapján végzik. Amennyiben a gyermek részesült korai fejlesztésben, a korai fejlesztésre kell építeni. A sérült funkciók miatt biztosítani kell a fejlesztés folyamatosságát, rendszerességét és kiszámíthatóságát. A fejlődés menetét dokumentumok rögzítik.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek fejlődésének segítése (BTM)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Célunk: a szakértői bizottság (nevelési tanácsadó) szakvéleménye alapján a szakszolgálat bevonásával a fejlődés megindítása, elősegítése, a felzárkóztatás.

Az óvodai nevelés és fejlesztés alapelvei a BTM-es gyermekekre vonatkozóan megegyeznek az SNI-s gyermekekre vonatkozó alapelvekkel

Az óvodapedagógus feladata: a probléma észlelésekor a család bevonásával szakértői vizsgálat kezdeményezése és a szakemberekkel történő együttműködés. Szükség esetén a család segítése tanácsadással.

Tehetséges gyermek fejlődésének segítése

Kiemelten tehetséges gyermek:

A Köznevelési törvény szerint kiemelten tehetséges gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Az óvodapedagógus feladata a gyermekek kiemelkedő képességeinek felismerése, szülei tájékoztatása a tapasztaltakról, a gyermekek adott területen való fejlesztése az óvodai tevékenységeken belül. Mindezen tevékenységek dokumentálása a gyermek fejlődési naplójában történik.

6. Óvodai nevelésünk feladatrendszer

Az Alapprogram iránymutatása szerint az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek sokoldalú fejlesztése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.”

6.1. Egészséges életmód alakítása

Célunk, hogy a gyermekekben kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, amely testi és környezeti higiéniájuk, a mozgásban gazdag életforma, az egészséges és kulturált étkezés iránti igényességet jelenti, valamint az egészséget károsító magatartásformák elkerülését.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az egészséges életmód alakításának feltétele az egészséges tárgyi és személyi környezet. Fontosnak tartjuk a helyes életritmus kialakítását, mivel ez az egészséges testi-lelki fejlődés alapfeltétele. Az óvodában a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, levegőzés, pihenés és az alvás megszervezésével, és az ezen alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő ritmust. Fontosnak tartjuk ezen a téren is a szülőkkel való együttműködést.

Kiemelt jelentőségű a gyermekek mozgásigényének kielégítése, és az irányított mozgásfejlesztés. Az udvari játékok, a kirándulások, séták segítik, hogy kialakuljon az igényük a szabad levegőn való tartózkodásra.

A gyermekekkel megismertetjük a balesetvédelmi szabályokat, és elvárjuk a szabályoknak megfelelő viselkedést.

6.2. Érzelmi nevelés, szocializáció biztosítása

Az óvodáskorú gyermekekre jellemző, hogy érzelmeik irányítják őket. Érzelmeik hatnak észlelésükre, gondolkodásukra; ösztönöznek, motiválnak, kísérik a cselekvést.

A kisgyermekek szocializációjának alapvető színtere az óvoda. A társas kapcsolatok során létrejövő pozitív érzelmek és a gyermek önmagáról kapott visszajelzéseinek nagy jelentősége van a személyiségfejlődésben. Az együttélés alapnormáit meg kell szokniuk a gyermekeknek. Célunk, hogy természetes élethelyzetekben sajátítsák el az együttélés, együttműködés szabályait, gyakorolják a toleráns viselkedést, fejlődjék empátiás képességük, természetesként fogadják el a különbözőségeket. Ezért a szokásrend kialakítása, a szokásokhoz való alkalmazkodás az óvodai erkölcsi nevelés alapja. A gyermekek számára biztonságot nyújt a következetes szokásrend.

A gyermekek a nap folyamán sokféleképpen alkalmazkodnak egymáshoz. A közösségben fejlődik önismeretük, erősödik önbizalmuk. A társas kapcsolatok során formálódnak akarati tulajdonságaik, kialakul az önérvényesítés és alkalmazkodás helyes aránya. A keletkező konfliktusok folyamán fejlődik problémamegoldó készségük, önuralmuk, megtanulják a feszültségek levezetésének megfelelő módját, a különböző igények összeegyeztetését, tiszteletben tartását. Figyeljük és segítjük a gyermekek társas kapcsolatainak fejlődését, a barátságok létrejöttét, elősegítjük a pozitív énkép alakulását. A társas és közösségi nevelés feladata a biztonságos, félelemmentes mindennapok biztosítása, az egymás közti bizalom kiépítése és az együttműködés, az együtt játszás, együtt dolgozás képességének kialakítása, gyakorlása.

6.3. Anyanyelvi nevelés

Célunk, hogy a gyermekek képesek legyenek gondolataikat, érzelmeiket és érzéseiket a megfelelő nyelvi eszközök segítségével szabadon kifejezni, valamint konfliktusaikat verbális eszközökkel megoldani.

A beszéd alapja az ép halló-, és hangképző szervek megléte és a megfelelő agyi működés. Ezért fontos a hallás, hangképzés, beszédértés, beszédészlelés egyéni megismerése és változatos módszerekkel, különböző tevékenységformákkal, spontán beszédhelyzetekkel a gyermekek beszédaktivitásának fokozása, nyelvi és kommunikációs képességeiknek

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

kibontakoztatása. Szükség esetén a szülők figyelmét is felhívjuk az esetleges problémákra és javaslatot teszünk különböző vizsgálatok elvégzésére.

A kommunikációs képesség az óvodáskor fontos alapképessége. A családi környezetből származó kommunikációs minták és az ott szerzett élmények, a beszélgetés otthon kialakított szokása adja az óvodai anyanyelvi nevelés alapját. Az óvodában a társas kapcsolatok, a változatos tevékenységek és kommunikációs helyzetek biztosítják ezek továbbfejlődését.

A beszédfejlődés leghatékonyabb színtere a játék, mert a közös játék oldott légköre a gyermekekben feloldja a beszédgátlást, ezáltal élénk, interaktív, kommunikatív kapcsolatba kerülnek egymással és a felnőttekkel. Mindeközben gazdagodik a gyermekek szókincse, fokozódik beszédkedvük, javul beszédértésük. Az óvónők által szervezett mikrocsoportos tevékenységek során is rengeteg beszédhelyzet adódik, melyekben ösztönözzük a gyermekeket érzelmeik, gondolataik megfogalmazására, ugyanakkor egymás figyelmes meghallgatására is neveljük őket.

Az anyanyelvi nevelésben is legfontosabb a megfelelő minta nyújtása.

Az anyanyelvi nevelés másik alappillére a szakmai szempontok alapján összeállított, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, és az adott gyermekcsoport érdeklődéséhez, érzelmi beállítódásához igazodó mese,- vers-, ének- és mondókaanyag.

A szocializációhoz és az anyanyelvi neveléshez szorosan kapcsolódik az illemszabályok elsajátításának szükségessége. Ahhoz, hogy a gyermekek az élet produkálta helyzetekben mindig gyorsan és megfelelően tudjanak eligazodni, meg kell nekik tanítani a helyes viselkedés és együttélés elemi szabályait, melyeket természetes élethelyzetekben gyakorolhatnak.

7. Az óvodai élet tevékenységi formái

A 3-7 éves korú kisgyermekek alapvető tevékenységi formái a játék, a tevékenységben megvalósuló tanulás és a munka. Az utóbbiak a játékból alakulnak ki, és fokozatosan különülnek el, de játékos jellegük az óvodáskorban végig megmarad.

7.1. Játék

Jót és jól játszani - ez a gyermek dolga az óvodában. „A játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység.” (Alapprogram)

A szabad játékban a gyermek rekonstruálni képes az általa megismert világot a saját tapasztalatai és érzelmei alapján. Éppen ezért a személyiség megismerésének és fejlesztésének a legmegfelelőbb eszköze.

A játék az óvodáskorú gyermekek legfőbb tevékenysége. Együtt játszásuk során a kapcsolatteremtés, együttműködés lehetőségeivel és szabályaival ismerkednek. A játékban gyakorolják a konfliktusmegoldást, a feszültségek és kudarcok elviselésének módjait, és

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

érzelmeket élnek át. Fejlődik önértékelésük, szervezőképességük, alkalmazkodó és kommunikációs képességük.

A gyermekek játék közben megismerkednek az anyagok és tárgyak tulajdonságaival, egymáshoz való viszonyával, azt is próbálgatják, hogy ezeken milyen változásokat képesek létrehozni. A játékos tevékenységben akaratlanul is tapasztalatokra tesznek szert, problémákat oldanak meg, a játék során szerzett vagy megerősített ismeretek gyarapíthatják tudásukat.

Mindenfajta játék során előfordulhat problémamegoldásra váró szituáció. A felmerülő problémahelyzetek megoldásához néha szükség van az óvónő segítségére, ugyanakkor a problémahelyzetek kívánják meg a legtöbb önállóságot és a legnagyobb erőfeszítést a gyermekektől. Ezért úgy segítünk, hogy az önállóságot ne vegyünk el tőlük, hogy övék legyen a megoldás sikerélménye.

Az óvónő és a játék

Az óvoda mindennapjaiban a szabad játék lehetőségének, folyamatosságának és feltételeinek megteremtése a legfőbb feladatunk. Elengedhetetlen a nyugodt légkör, melynek alapja a megfelelően kialakított és betartott szabályrendszer.

A csoportszobákban változatos játékeszközök állnak rendelkezésre, melyek segítségével megteremtjük a különböző játékformák feltételeit, hogy minden gyerek lehetőség szerint saját igényeinek megfelelően játszhasson gyakorló-, szerep-, konstrukciós-, építő-, szabályjátékot, barkácsolhasson, bábozhasson. Olykor szükség van az óvónők által irányított, vagy kezdeményezett játékokra is, melyekben az óvónő magatartása, viselkedése, egész személyisége modell a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusok figyelemmel kísérik a gyermekek játéktevékenységét, meghagyva a játék szabadságát, önkéntességét, spontaneitását. Beavatkozásra csak agresszív megnyilvánulások és balesetveszély elhárítása esetén kerül sor.

A különböző fejlettségű gyermekek együttjátzásának segítése során óvónőként azokat a nevelési eljárásokat alkalmazzuk, amik a családban különböző korú testvérek esetében természetesek. Így a gyermekek képessé válnak arra, hogy egymás igényeit tiszteletben tartás, valamint gyakorolják az egymáshoz való alkalmazkodást.

7.2. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Az élet alapfolyamata a tanulás. „Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzások, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.” (Alapprogram)

Az óvodás korú gyermekek számára életkori sajátosságaiknál fogva a tanulás leghatékonyabb színtere a játék. A játékban a gyermekek általában aktívak, belső motivációból eredő érdeklődésük hosszú ideig megmarad, képesek figyelni, kitartóan tevékenykedni. Ezért óvodáskorban a tanulást játékba ágyazottan szervezzük, hogy a tanulásban is aktivizálhatóak

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

legyenek a fent jelzett folyamatok. A pedagógus épít a gyermek előzetes ismereteire, tapasztalataira. A tevékenység, a játék öröme, a tudás szülte sikerélmény pozitívan befolyásolja a gyermekek viszonyát a tanuláshoz. Ez az alapja a tudatos tanulás kialakításának.

Az óvodáskorúak tanulásában jelentős szerepe van a modellkövetésnek, utánzásnak, ezért célunk megfelelő minta nyújtása. A tevékenységek szervezésénél figyelembe vesszük az adott gyermek fejlettségi szintjét, és lehetőséget biztosítunk egyénre szabott feladatvégzésre. A tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segítjük a gyermek személyiségének kibontakozását.

7.3. Munka

A munka a személyiségfejlesztés fontos eszköze, amelynek formáját és tartalmát meghatározzák az életkori sajátosságok és a gyermek egyéni fejlettsége. A munka jellegű tevékenységek közben fejlődnek az akarati tulajdonságok, az önállóság, az együttműködési képesség, a felelősségtudat. Erőfeszítésre készítet, pozitívan hat a szervezőképességre, az önbizalom fejlődésére, önismerethez vezet. A munkában a gyermekek sokszínű tapasztalatot szereznek a környezetről, az anyagok milyenségéről, az eszközök használatáról.

Óvodai munkafajták: önkiszolgáló munka és a mindennapi étellel kapcsolatos munkák.

Az önkiszolgáló munka a gyermekeknek saját magukkal kapcsolatos tevékenysége, pl: öltözködési, étkezési, tisztálkodási műveletek. Fokozatosan elvárjuk az öntevékeny részvételt, majd a teljes önállóságot mindenkitől, saját fejlődési ütemük szerint haladva. Célunk, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény a tiszta, rendezett, esztétikus megjelenés és környezet iránt.

A mindennapi étellel kapcsolatos munkák közé tartoznak az olyan tevékenységek, amelyek előre tervezhetően bekövetkeznek, vagy spontán élethelyzetek teremtik meg őket. Ilyen például a játszóhely, ábrázoló asztal és környékének rendbe tétele, morzsa, hulladék felseprése, kiömlött folyadék feltörzése, asztalok letörzése, játékok, könyvek, más eszközök javítása, megbízatások teljesítése, stb.

Célunk, hogy a gyermekek számára természetes dologgá váljon az önmagukért és a közösségért végzett munkatevékenység. A gyermekeket saját magukhoz mérten fejlesztő értékeléssel, pozitív visszajelzésekkel támogatjuk.

8. Hagyományok, ünnepek, hagyományápolás, népszokások az intézményben

Az ünnepek kiemelik az ünnep résztvevőit a hétköznapiakból és ezáltal nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönöznek, hiszen az ünneplés lényege nem csak maga az ünnep, hanem az előkészület, ami tevékenységre, ötletek kidolgozására, önálló elképzelések megvalósítására ad lehetőséget. A közösségről szerzett pozitív élmények elősegítik a közösségi összetartozás megélését melynek eszköze a jól előkészített és szépen megformált ünneplés.

A néphagyomány-ápolás célja, hogy megtanítsa a gyermekeket a magyar nép tiszteletére, szeretetére, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja. Az óvodáskorú gyermekek életkori

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

sajátosságaihoz és mindenkori lehetőségeinkhez mérten elősegítjük, hogy a gyermekek betekintést nyerjenek népi kultúránkba. A népszokásokkal, néphagyományokkal kapcsolatos ismeretek segítik a dalok, mondókák, versek befogadását, a zenei képességek és a vizuális kifejezőkészség fejlődését.

Az óvodákban is megünnepeljük a hagyományos családi ünnepeket, a Mikulást, a Karácsonyt, a Húsvétot. Az ünneplés módjairól, és a további jeles napok rendjéről minden évben a munkatervben rendelkezünk.

Az óvodákban nemzeti ünnepeink megünnepelése megemlékezés formájában történik, amely az ünnepi jelképek (pl: kokárda, zászló, stb.) megismertetésében és az ünnepi hangulat megéreztetésében testesül meg. Ez az első lépés ahhoz, hogy a gyermekek idősebb korukban ezeknek az ünnepeknek a konkrét jelentését és üzenetét is megértsék.

9. Epochális rendszerű nevelési program

A Hétszínvirág Óvoda és a Napsugár Tagóvoda pedagógiai programja

9.1 Az epochális tanulási rendszer

Óvodai nevelési programunk jellegzetessége és egyben alapja az a tanulásszervezési mód, amit „epochális tanulási rendszer”-nek nevezünk. (Az „epocha” görög szó, jelentése: időszak.)

Az epochális tanulás ciklikus életmódszervezést jelent. Óvodánk gyakorlatában a külső világ tevékeny megismerése környezetismereti és matematikai szempontú tapasztalatszerzési ciklusokba rendeződve történik. A ciklusok felváltva követik egymást, így az érési idő adta fejlődés lehetősége is megteremtődik. Az epochális tanulás lehetővé teszi, hogy a gyerekek érdeklődése tartósan egy területre koncentrálódjon, s e területen a legkülönbözőbb oldalról, sokfajta eszközzel, módszerrel közelítsék meg az anyagot. A tapasztalatszerzés folyamattá válik, az ismereteket összefüggéseikben, kölcsönhatásaikban kapják, és ez szervezettebbé váló észlelést és fejlődést biztosít.

Óvodánkban a tanulási tevékenység szervezése 3 hetes epochákban történik; a környezetismeret, környezetvédelem és matematika tanulás epochák helyét és idejét az aktualitás (pl. évszak) határozza meg. A „környezetismeret” az élő természeti környezetben és a társadalmi környezetben bekövetkezett változásokat, a változások hatásait, következményeit, törvényszerűségeit vizsgálja, míg a „matematika” a környező valóságot matematikai összefüggések szempontjából szemléli.

A gyakorlatban ez úgy valósul meg, hogy az óvónő a spontán tanulási lehetőségek mellett rendszeresen kialakít tervszerű tanulási helyzeteket is. A tanulást kötetlen tanulási folyamatnak nevezzük, ami annyit jelent, hogy a gyerekek számára a részvétel többnyire önkéntes; az óvónő pedig a megfelelő időben megteremti a tervszerű tanulás feltételeit, szervező, előkészítő munkát végez.

Egy-egy témakör feldolgozásának mélységét mindig az epochális tanulásban résztvevő gyerekek egyéni fejlettsége határozza meg. Tapasztalatszerzés eredményeként lépésről-lépésre fedezik fel az oksági viszonyokat, összefüggéseket, képessékké válnak azonosságok,

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

különbségek meglátására, általánosításra, konkretizálásra és adott vagy választott szempont szerinti osztályozásra.

Az epochákat témakörönként alakítjuk ki, lehetőség szerint komplexen hozzákapsolva a zenei és irodalmi anyagot, ábrázoló technikát, mozgásfejlesztő játékokat. Programunkban a szervezési körülmények miatt az egyetlen kötelezően szervezett foglalkozás a testnevelés.

A kötetlen tanulási tevékenységet játékidőben, jól elkülönített, a tanulásnak fenntartott helyen naponta megközelítően azonos időben szervezzük. A kötetlenség a gyermekek számára önkéntességet, a tevékenységek közötti választás lehetőségét jelenti. Eldönthetik, hogy részt vesznek-e a tanulási tevékenységekben, vagy inkább tovább játszanak.

A gyerekek közötti egyéni különbségek figyelembevételével célszerűen tervezzük meg a tevékenységek egymásutánosságát, a módszereket, eszközöket. A tanulási folyamatban kialakul az önálló feladatvégzés képessége és begyakorlódnak a megfelelő szokások, például a halk beszéd, szükség szerint a türelmes várakozás, valamint társak véleményének meghallgatása. A tevékenységek szervezése egyéni vagy mikrocsoportos formában történik.

Az iskolába készülő nagycsoportos gyermekek esetében hangsúlyt fektetünk arra, hogy fejlődjön az önfegyelemre épülő szándékos figyelmük, kitartásuk, feladattudatuk, szabálytudatuk. Számukra kötelező, hogy részt vegyenek a tanulási tevékenységekben.

9.2 Az epochális rendszerű tanulás jellemzői, pozitívumai

Az egyéni képességfejlesztés mindig az adott gyermek aktuális fejlettségéből kiindulva, tapasztalatokra építve történik. Többnyire belső motiváció és nem külső kényszer hatására vesznek részt a gyerekek a megismerő folyamatban. Így a gyerekekben pozitív viszony alakul ki a megismeréshez, ezen belül a tanuláshoz, azaz szeretnek, akarnak tanulni. A siker öröme motiválja őket újabb és újabb tapasztalatszerző tevékenységre. Az óvónő tudja, hogy az adott gyermekeknek milyen szintű feladatot adhat ahhoz, hogy erőfeszítések árán sikerélményhez jussanak, és a tevékenység elvégzésének eredményeként képességeik fejlődjenek. Az óvónő mindig meggyőződik arról, hogy a gyerekek értik-e a nekik adott feladatot. Megoldásra ösztönöz, kitartásra, újabb próbálkozásra buzdít, értékelésével erősíti a gyermekekben a reális önbizalmat, ami fokozza biztonságérzetüket, és érzelmi stabilitást eredményez.

Az epochális tanulási folyamatban sok beszédhelyzet adódik, fokozódik a gyerekek beszédkedve, mert van idő és lehetőség mindenkinek meghallgatni. Ilyen légkörben a bátortalanok is megszólalnak. Az óvónő úgy irányítja a beszélgetést, hogy a gyerekek kérdezhessenek, mert kérdéseikkel jelzik, hogy érdeklődésük adott esetben mire irányul.

A tanulási tevékenység időtartama nem szigorúan behatárolt, a gyerekek érdeklődésétől és a napirendtől függ. Az epochális rendszerben egy hét folyamán több alkalommal is részt vehetnek a tanulási tevékenységben, így folyamatos gyakorlásra van lehetőség. A tevékenykedtetés közben az óvónő megfigyeli a gyermekek részképességeinek fejlettségi szintjét, ami útmutatást ad a további fejlesztéshez.

Az epochális tanulásban alkalmazott módszerek, mint a bemutatás, szemléltetés, gyakorlás, ismétlés, ellenőrzés, értékelés, hibajavítás a tanulási folyamatban egyszerre, egymást erősítve vannak jelen. A szabályjátékokban a nevelési helyzetek mellett óriási lehetőség rejlik az

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

idegrendszer összerendeződési folyamatának segítésére, a megismerő tevékenység fejlesztésére is.

Az epochális tanulás eszköze maga a környező valóság, a természetes környezet, a valóságos tárgyak, élőlények. A természetes környezetben és valóságos tárgyakon történő szemléltetés, bemutatás és a tapasztalatszerzés fokozza az eredményességet, hiszen egyszerre több érzékszervet foglalkoztatunk. A matematikai játékokhoz felhasznált formák változatosak, színesek. Az eszközök nem csak az ismeretek, tapasztalatok megszerzését, alkalmazását szolgálják, hanem a gyermekek esztétikai érzékét is fejlesztik.

9.3 Az óvodai élet megszervezése, napirend, hetirend

Az óvodai élet keretét a napirend adja.

A napirend zökkenőmentes megvalósítása feltételezi az óvónők által alaposan átgondolt, a gyermekekkel elfogadtatott, betartatott szokásrendszert. Az ésszerű szabályok megkönnyítik a higiéniai, együttélési normák elfogadását, biztonságérzetet adnak a gyermekek számára, mert pontosan tudják, hogy milyen helyzetben mit várnak el tőlük a felnőttek.

Minden évben szeptember a szokásrendszer megalapozásának a hónapja. A célszerűen kialakított szokásrendszer zavartalan, szinte önmagától működővé teszi a csoport életét.

Az Alapprogramban megfogalmazott folyamatosság elvének eleget téve igyekszünk napirendünkbe pedagógiai meggyőződésünk alapján folyamatosságot biztosító időszakokat beépíteni. (Pl. tízórai párhuzamosan az ábrázolási tevékenységgel, az érkező gyermekek fogadásával és egyéb váratlan megoldandó helyzetekkel, stb.)

9.4 Napirend

A napirend tájékoztató időpontokat tartalmaz. A gyakorlatban az egyes tevékenységek pontos időpontját az óvónő határozza meg. Óvodánk napirendjében a szabad játék folyamatosan biztosított a megérkezéstől az ebéidőig és uzsonnától hazamenetelig.

6.00-7.30.....Megérkezés az óvodába, gyülekező, játék.

7.30-9.00.....Folyamatos tízórai, játék

8.00-levegőztetésig....Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; illetve külső világ tevékeny megismerése matematikai vagy környezetismereti tapasztalatszerzéssel kötetlen formában. A foglalkozások komplex módon szervezettek, a hét folyamán az egyes tevékenységi formák ismétlődnek, mindenkor a gyermekek pszichés és mentális állapotának, a csoportfolyamatoknak, illetve a kialakult játékfolyamatnak a figyelembevételével. Játék.

Ebéd előtt mindennapos mozgás, levegőzés az időjárás függvényében.

11.30-13.00.....Ebéd, az ebédet megelőző és követő tisztálkodás ideje

12.30-15.00.....Elalvás előtti meseolvasás, pihenés, alvás

14.45-18.00.....Felkelés, uzsonna, játék, hazamenetel.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Ez a napirend lehetővé teszi, hogy megfigyeljük, melyik kisgyermeket miben, milyen módon kell segíteni önállóságának fejlődése, az egészséges életmód szokásainak megerősítése érdekében. A gondozási feladatokban óvónők, dajkák együttműködve segítik a gyermekeket.

9.5 Epochákban szervezett tanulási folyamat hetirendje

A szervezett tevékenységek (rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; illetve külső világ tevékeny megismerése matematikai vagy környezetismereti tapasztalatszerzéssel, mindennapos testmozgás) idejét mindenkor az óvodapedagógus határozza meg a napirendben megfogalmazott elvek szerint..

A kötelező testnevelés foglalkozások szervezése igazodik az intézmények tárgyi és személyi feltételeihez, illetve a mindenkori csoportösszetételhez.

9.6 A tanulás tartalma

A külső világ tevékeny megismerése

Az óvodás gyermekek mindennapjaik során tapasztalatokat szereznek a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezetükről, annak formai, mennyiségi, téri viszonyairól. Pozitív érzelmi viszony alakul ki bennük a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulják azok megbecsülését, védelmét, az értékek megőrzését. Olyan tapasztalatok és ismeretek birtokába is jutnak, amelyek a környezetben való, életkoruknak megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Epochális rendszerünkben a környezetismereti és matematikai jellegű tapasztalatszerzés három hetes ciklusokban váltja egymást.

Környezetismeret, környezetvédelem epochák témakörei

A környezeti nevelés feladata, hogy olyan szokásokat, viselkedési formákat és értékrendet alakítson ki, amelyek segítik a természeti és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolatot. Célunk, hogy a gyerekekben kialakuljon az őt körülvevő természeti és társadalmi környezet iránti tisztelet és szeretet, a természet és az ember által létrehozott értékek megővésének igénye és az ezzel kapcsolatos szabályok elfogadásának és betartásának szokása.

Az óvodai élet minden területén jelen van a környezetvédelem. Az összefoglaló ismereteket leginkább a környezetismereti foglalkozások keretében tudjuk átadni a gyerekeknek, de más tevékenységek során is lehetőség nyílik a környezethez való pozitív viszonyulás elmélyítésére. Az évszakokhoz kötődő munkatevékenységekben a gyerekek gyakorolhatják a környezet gondozásának műveleteit. Például falevelet gereblyéznek, virágokat ültetnek, locsolnak, télen havat sepernek stb. így természetes élethelyzetekben tanítjuk meg őket a helye.

Az év folyamán öt környezetismereti epochát tervezünk, amelynek ajánlott témakörei a következők:

1. ősz,
2. tél,
3. tavasz és nyár,

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

4. közlekedés,
5. állatok

A témakörök ajánlások, az egyes csoportok óvodapedagógusai szakmai szempontok alapján választhatnak más témákat is. (pl: család, munkahelyek, foglalkozások, stb.).

Az évszakokkal foglalkozó epochák témái lehetnek:

- Az évszak, évszakok felismerése, megnevezése, összehasonlítása a legjellemzőbb jegyek alapján.
- Évszakok egymásutánisága.
- Évszakra, évszakokra jellemző időjárás, öltözködés összefüggése, (testrészek megnevezése, melyik testrésze melyik ruha kerül).
- Évszak, évszakok változásának hatása a növényekre, növények felismerése, megnevezése, fogalomalakítás.
- Évszak, évszakok hatása állatokra, fogalomalakítás.
- Tevékenységek az adott évszakban (játék, jellemző kerti munkák, sport)
- Családi ünnepek az adott évszakban, stb.

A közlekedés epocha lehetséges témái:

- Mi hol, közlekedik?
- Gyalogos közlekedés szabályai.
- Járművek csoportosítása, közlekedésük módja.
- Helyes, helytelen, szabályos és szabálytalan közlekedés.
- Balesetek, megelőzésük.
- Szülők foglalkozása, munkahelyükre való közlekedés módjai.
- Kirándulások, séták (szokások, szabályok, egészségmegőrzés), stb.

Állatok epocha lehetséges témái:

- Állatok felismerése, megnevezése, tulajdonságai.
- Állatok csoportosítása, összehasonlítása.
- Az ember szerepe az állatok életében (gondozás, állatvédelem, érzelmi viszonyulások, „szeretem – nem szeretem” állatok helye a természet rendjében), stb.

Példa a környezetismeret, környezetvédelem epocha hetekre bontásához:

Epocha témaköre: Ősz

1. hét: Az időjárás változása, hatása az emberekre.
2. hét: Az időjárás változása, hatása az állatokra, növényekre, őszi kerti munkák.
3. hét: Az ismeretek alkalmazása játékokkal.

Matematika epochák témakörei:

A matematika a környező világ azon tárgyainak tulajdonságaival történő ismerkedést szolgálja, amelyekkel a gyermekek nap, mint nap kapcsolatba kerülhetnek játékaik vagy más tevékenységük közben. A matematikai ismeretszerzés során a tevékenységek, cselekvések közepette fejlődnek a gyermekek matematikai és szociális képességei, pozitív viszony alakul ki bennük a későbbi iskolai matematikához.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

A szervezett matematikai ismeretszerzés során lehetőség van a hatékony és tudatos egyéni képességfejlesztésre, differenciálásra. A matematikai játékok, játékos feladatok színesek, esztétikusak, a gyerekek szívesen dolgoznak velük. Az epochális rendszerű matematika tanulási folyamat szervezése során különösen gazdag lehetőség nyílik a kognitív képességek: cselekvés, érzékelés, észlelés, emlékezet és gondolkodás fejlesztésére.

Az év folyamán négy matematikai epochát szervezünk:

1. Tapasztalatszerzés a környezet tárgyairól, azok tulajdonságairól.
2. Téri viszonyok tapasztalása (testséma, térbeli mozgások), irányok.
3. Kiterjedések térben, síkban.
4. Tapasztalatszerzés tér- és síkmértani formákról, gyakorlás.

A négy témakörön belüli további lehetőségek:

- Tapasztalatszerzés környezetünk tárgyairól, azok jellemző tulajdonságairól.
- Ismerkedés a logikai játékkal.
- Színek, formák felismerése.
- Rendszerezés, halmazok létrehozása, halmazok elemeinek számlálása.
- Kisebb – nagyobb – ugyanakkora, a tárgyak méretbeli különbségének felismerése, megnevezése. Nagyság szerinti sorba rendezés.
- Halmazok számossága, több – kevesebb – ugyanannyi. Mennyiségi relációk
- Növekvő és csökkenő számsorozat létrehozása. Számlépcső
- Bontás – pótlás gyakorlása, relációs jel használata.
- Téri viszonyok tapasztalása, érzékeltetése síkban, térben.
- Irányok.
- Tükörkép.
- Periodicitás, sorozatok.
- Kombinatorika.
- Kiterjedések síkban, alacsony – magas, hosszabb – rövidebb, széles – keskeny, egyenes – görbe.
- Tő- és sorszámnevek.
- Környezetben lévő tárgyak súlyának érzékeltetése.
- Tapasztalatszerzés tér- és síkmértani formákról.
- Rész- egész viszonyának felfedezése, gyakoroltatása stb.

Példa a matematika epocha hetekre bontásához:

Epocha témaköre: Tapasztalatszerzés környezetünk tárgyairól, azok tulajdonságairól:

1. hét: Felismerés, megnevezés, szín, forma, anyag és egyéb tulajdonságok.
2. hét: Kisebb, nagyobb, több, kevesebb, számlálás, halmazképzés, sorbarende-zés.
3. hét: A tapasztalatok komplex gyakorlása.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Vers, mese

A mesehallgatás, játékos mozdulatokkal kísért mondókázás, verselés a játékhoz hasonlóan segíti a kisgyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését. Csoportjainkban mesét, verset, vagy mondókát napi rendszerességgel hallanak a gyermekek. A mese hozzásegíti őket érzelmeik gazdagodásához. Elősegíti szorongásaik feloldódását, miközben a mesehősökkel való érzelmi azonosulás folyamatában viselkedési mintákat sajátíthatnak el. Csoportonként és alkalmanként különböző módokon teremtik meg a mese befogadásához szükséges hangulatot, körülményeket. Élünk azzal a lehetőséggel, hogy a hét folyamán többször meséljük el ugyanazt a mesét. Ezáltal a gyermekek képzelete, mesetudata, gondolkodása, szókincese intenzívebben fejlődik, és az ismétlés biztosságot ad. Az önkifejezés lehetőségeként biztosítjuk a gyermekek saját vers/mese alkotását, annak mozgással, ábrázolással történő kombinálását. A meséket, verseket – melyek egyaránt lehetnek népi, klasszikus és kortárs irodalmi művek -, a csoportok óvónői választják ki úgy, hogy azok hangulatukban, témájukban komplexen kapcsolódnak más tevékenységek tartalmához, évszakokhoz, ünnepekhez. A hangulati egység fokozottabban biztosítja a gyermekek számára az esztétikai élményt.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások zenei élményt nyújtanak a gyermekeknek. Fontos eszközül szolgálnak a zenei érdeklődés felkeltéséhez, az esztétikai fogékonyság és a képességek fejlesztéséhez valamint az önkifejezéshez, és megalapozzák a zenei anyanyelv kialakulását. Programunkban az ének-zenének sincs meghatározott időpontja, a gyermekek igénye szerint nap, mint nap sor kerülhet éneklésre, zenehallgatásra. Az ének-zene kötetlen tanulás során lehetőség van új dal megtanulására, dalos játékok ismétlésére, zenei képességeket fejlesztő játékokra, zenehallgatásra. A zenei anyag kapcsolódik az adott epochához, ünnepekhez. A zenei készségfejlesztés feladatait úgy tervezzük meg, hogy figyelembe vesszük az adott gyermekcsoport összetételét és fejlettségi szintjét. Lehetőséget teremtünk ritmushangszerekkel való ismerkedésre, spontán zenélésre, éneklésre, táncra a kreativitás fejlődése érdekében. A közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek megtapasztalhatják a közös éneklés örömét és az együvé tartozás élményét.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázolás az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze. A rajzolás, festés, mintázás, képalakítás, a kézi munka az ábrázolás különböző fajtái. Az ábrázoló tevékenység során a gyermekeket sokféle technikával ismertetjük meg. A hét több napján szervezünk tevékenységeket mikrocsoportos formában. Így valósul meg, hogy a résztvevő gyermekek személyre szóló segítséget kapnak, követni tudjuk szín-, formaviláguk, technikai ismeretük, eszközhasználatuk fejlődését. Az eszközök egy része mindig hozzáférhető helyen van, melyeket a gyermekek az egész nap folyamán, szabadon elővehetnek, ha kedvet éreznek hozzá. Olyan technikával dolgozhatnak, amivel ki tudják fejezni önmagukat, ami újabb és újabb tevékenységre ösztönzi őket. Az alkotótevékenység elősegíti a gyermekek belső képalakítási képességének fejlődését, fantáziaviláguk gazdagodását, fejlődik térbeli tájékozódó- és rendezőképeségük, gazdagodnak tér- forma és szín képzeteik.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Mozgás

A mozgás az óvodáskorú gyermekek lételeme, értelmi fejlődésük meghatározója. A mozgásos játékok közben a gyermekek megismerik saját testüket, képességeiket, alakul önértékelésük, önállóvá, öntevékennyé válnak. A mozgásnak fontos szerepe van az egészség megőrzésében, kedvezően hat a gyermekek testi növekedésére, a belső szervek teljesítőképességének fejlődésére. Segíti a térben való tájékozódás, a helyzet-felismerési, döntési, alkalmazkodó képesség fejlődését. Az óvodai élet szervezése lehetővé teszi a rendszeres mozgást. Biztosítja a szükséges feltételeket, eszközöket, valamint azt, hogy a gyermekek az időjárás függvényében minél többet mozogjanak a szabad levegőn. A testi képességek fejlesztése a teljes óvodai életben jelen lévő mindennapi tevékenység.

A programunk szerinti kötelező testnevelés foglalkozás kiemelt jelentőségű. Célunk a mozgás megszerettetése. Az örömmel végzett mozgásos játékok során fejlődik a gyermekek erőnléte, állóképessége, rugalmassága, ügyessége, gyorsasága és formálódnak az akarati tulajdonságok, mint például az önfegyelem és a kitartás.

A kötelező testnevelés foglalkozások szervezése

A testnevelés foglalkozásokon alkalmazott sokféle speciális mozgásos játék örömet okoz a gyermekeknek, ugyanakkor komplexen kapcsolódik más foglalkozási területek témáihoz, feladataihoz is. A tudatos tervezést játékgyűjtemény segíti.

A vegyes életkorú és eltérő fejlettségű gyermekek együtt tornázása sokféle nevelési helyzetet biztosít. A különböző fejlettségű gyermekeknek a gyakorlatok nehézségi fokozatok szerinti differenciálásával biztosítjuk a megfelelő terhelést és fejlesztést. Az utánzás lehetősége meggyorsítja a kisebbek számára a különböző mozgásformák, játékszabályok elsajátítását. A nagyobbakat óvatosabb mozgásra, a gyengébbekre, kisebbekre való odafigyelésre neveljük.

Az éves mozgásfejlesztési anyag a 9 epocha figyelembevételével a következőképpen alakul:

- 1 epocha időszakában járásgyakorlatok
- 2 epocha időszakában futások
- 2 epocha időszakában ugrások
- 2 epocha időszakában dobások, labdagyakorlatok
- 2 epocha időszakában támaszgyakorlatok, függés

Az egyensúlyérzék fejlődése a különböző játékok során minden gyakorlattípusban megvalósul.

A felsorolt mozgásformák megfelelnek a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságainak, és lehetőséget adnak a differenciálásra. Végzésük minden gyermek számára sikerélményt biztosít, megszeretve így a testnevelés foglalkozásokat, a mozgást. Mai mozgásszegény életformánk közepette ez nagyon fontos szempont.

A testnevelés foglalkozások javasolt felépítése rendszerünkben a következő:

- 1) Minimum 3-4 mozgásos játék
- 2) Játékos utánzó gyakorlatok (erősítő és nyújtó gimnasztikai gyakorlatok)
- 3) Főgyakorlat (4-5 egyszerre zajló, választható, mikrocsoportban végzett gyakorlatsor)

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- Féléves nevelési terv készítése, értékelése
- Tematikus terv, heti tanulástervezés
- Hetirend és napirend összeállítása
- Egyéni fejlesztési terv készítése a felzárkóztatás vagy tehetséggondozás miatt
- Fejlettség mérő lap vezetése

A felsorolt dokumentumok az intézmény szakmai anyagát képezik, melyek ellenőrzésére az intézmény vezetője jogosult.

10. Tevékenységközpontú nevelési program

Ezzel a programmal dolgozunk a Mesevölgyi, a Mesedombi és a Mesevár óvodában.

„A nevelés egyet jelent azzal, hogy segítsünk a gyermeknek valóra váltani lehetőségeit.”
(Erich Fromm)

A tevékenységközpontú óvodai nevelés céljának és feladatainak ismeretében a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg. Az óvodapedagógus számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása még akkor is, ha jelentős mértékben építünk a spontán, gyermeki ötletekre, tapasztalatokra. A nevelés és tanulás tervezése egy tömbben, egymással szoros kölcsönhatásban valósítható meg. A nevelés tervezése félévente, a tanulás tervezése heti tervekben történik. Nemzetiségi csoportokban tanulás tervezése heti vagy havi tervekben történik.

10.1 A tevékenységközpontú nevelési program célja, tartalma

A világban eligazodni készülő gyermek felkészítése az életre feltételezi olyan szituációk megélését, ahol szabadon alkothat, dönthet, gondolkodhat, cselekedhet.

A lényeg mindig az legyen, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémával foglalkozzon. Az értelmi fejlesztés legfőbb célja abban nyilvánul meg, hogy a gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására és kifejtésére bátorítsuk, és képessé tegyük azok megoldására, valamint kreatív problémamegoldásra ösztönözzük a gyermeket. Ennek kialakításához mindenképp szükséges, hogy az óvodában legyen elegendő idő a tevékenykedésre és a tapasztalatszerzésre.

A gyermeket foglalkoztató élmények és tapasztalatok részei a nevelés tervezésének. A rövid időszakot átfogó tervezés ugyanakkor lehetővé teszi olyan nevelési alaphelyzet kialakulását, amiben a gyermek és az óvodapedagógus aktív egymásra hatása képes a nevelési, tervezési folyamatot befolyásolni. A nevelőmunka elemzése és értékelése az óvodapedagógus folyamatos feladata.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

10.2 Az óvodai élet megszervezése, napirend, hetirend

Az óvodapedagógus dönti el, hogy adott esetben kötetlen kezdeményezés vagy kötött foglalkozás keretein belül kívánja elképzeléseit megvalósítani. A fejlesztés módszere az egyénre szabott differenciált fejlesztés a csoport keretein belül zajlik.

A fejlesztés keretei:

A teljes nevelési folyamat, amely vegyes életkorú, csoportokon belül a gyermeki tevékenységre, önállóságra, döntési helyzetekre és sokoldalú tapasztalatszerzésre épül.

Az ismeretelsajátítás során a gyermekek kötelező, kötelezően választható, szabadon választható feladatokat kapnak.

Az egyéni differenciált fejlesztésre a gyermekek aktuális tudásának, képességeinek ismeretében a feladatok megválasztásánál nyílik lehetőség. A kiválasztott feladatok befejezéséért azután a gyermek a felelős, aki így nap, mint nap megélheti a megismerés, a tudáskeresés örömeit.

- Választható tevékenységek: a szabad játék keretein belül, annak zavarását elkerülve, gyermek vagy felnőtt kezdeményezéssel, indirekt módon történik a tevékenység, a gyermekek fejlesztése. A gyermekek pillanatnyi érdeklődésüknek megfelelően választhatnak a szabad játék vagy a felajánlott tevékenységhez kapcsolódás között. A tevékenységek lehetségesek egyénileg, vagy kisebb csoportokban, a csoportszobában vagy a szabadban.
- Kötelezően választható tevékenységek: különféle lehetőségeket ajánlunk fel, melyek közül a választás lehetősége a gyermek érdeklődése, és egyéni fejlettsége által meghatározott. Az 5-6-7 éves gyermekek, a számukra speciális fejlesztési céllal, a csoportszobában vagy a szabadban felajánlott tevékenységek közül választanak. Feladataikat egyénileg, párosával, vagy kisebb csoportokban, alkalmanként kooperatív technikák alkalmazásával, de mindenképpen az óvónő figyelme mellett, értékelésére számítva oldják meg.
- Kötelező tevékenységek: ebben a frontális munkaformában a gyermekek együtt, egyszerre tevékenykednek. Ilyen lehet egy-egy aktuális élmény, vagy probléma által motivált beszélgetés; a tervszerűen illetve spontán irányított mozgásfejlesztés a csoportszobában vagy a szabadban; valamint az óvoda minden iskolába készülő gyermekének együtt, egyidőben szervezett tevékenysége. Ezeket speciális fejlesztési céllal alkalmanként, vagy rendszeresen szervezzük. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja szellemében a gyermek tanulási folyamatát a spontaneitás, az utánzás, a folyamatosság jellemzi, ezért az ismeretfeldolgozás más területein nem alkalmazunk kötelező jellegű, frontális munkaformát. A gyermekek az esetenként kötelező tevékenységekben is, az életkori és egyéni sajátosságok függvényében, különböző időtartamban vehetnek részt.

A nevelés időkeretei:

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. A hetirend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

10.3 Napirend

A gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenységek és a pihenés váltakozó biztosítása. A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakozását. A napirenden belül a legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja. A szabad levegőn való tartózkodás, a gyermekek gondozásával kapcsolatos teendők (étkezés, tisztálkodás, alvás) ugyancsak beilleszthetők a játéktevékenység egész napos folyamatába. Időjárástól függően, reggel, különösen tavasszal és nyáron a szabad levegőn való tartózkodás természetesen része a gyermekek napi életének. A hűvösebb idő beköszöntével is szükséges a szabad levegőn való mindennapi tartózkodás, csupán annak időtartamát csökkentjük. A napirend biztonságot, támpontot ad és állandóságot jelent a gyermek számára. A napirenden belül rugalmasan figyelembe vehető az egyes tevékenységek időigénye. A napirend ezen kívül annak megfelelően, ahogy az évszakok váltakoznak, vagy a gyermeki tevékenységek fejlődése ezt indokoltá teszi, változtatható, módosítható. A napirend a gyermekek nyugodt napi életét biztosítja, figyelembe veszi a fejlődés közben bekövetkezett változásokat. A gyermekek szokásrendszerének kialakításával biztosítjuk a napirenden belül megvalósuló tevékenységek végzésének zavartalanságát.

Javaslat a napirend elkészítéséhez:

- játék és szabadidős tevékenység 7 – 9 óra
- étkezés, pihenés 2,5 – 3 óra
- öltözködés, tisztálkodási tevékenység 1 – 1,5 óra
- komplex foglalkozás naponta egy cca. 35 perc (életkortól függően)

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, az évszakok, a váratlan események stb. hatására. Lehetőség van a csoportoknak a folyamatos napirend kialakításához.

A szeptember 1.-től május 31.-ig terjedő időszakra érvényes napirendet a gyermek biológiai és társas szükségleteit szem előtt tartva alakítjuk ki. A nevelési év során a nyári időszakot (június 1.-től augusztus 31.-ig) tartalmasan tervezzük meg a gyermeki szabadságot tiszteletben tartva.

A napirend elkészítésénél az óvodapedagógusoknak figyelembe kell venniük óvodánk nyitva tartásának idejét (12 óra), hiszen ez az időkeret biztosítja a program kivitelezhetőségét.

10.4 Hetirend

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A hetirend, különösen a nevelési év elején teljesen másképp alakulhat, mint a nevelési év végén. Különösen a beszoktatás idején figyeljünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. A hetirend összeállításánál arra kell figyelni, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Hetirend javaslat:

Minden nap: Mindennapi testnevelés, Mese-vers

A választható és/vagy kötelezően választható tevékenységek egy-egy napon (komplex feldolgozással) kezdeményezhetők: Művészeti tevékenységek, Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmakkal.

A hetirend kialakítása természetesen az óvodapedagógus feladata. Számptalan variációval az adott óvodai csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével nemcsak a komplex foglalkozások helyei, de az időkeretek is megváltoztathatók. A heti tervben a napok tevékenységei felcserélhetőek, témáik rugalmasan megváltoztathatóak a spontán lehetőségek kihasználása érdekében pl.: váratlan esemény.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- Féléves nevelési terv készítése, értékelése
- Tematikusterv, Heti tanulástervezés
- Hetirend és napirend összeállítása
- Egyéni fejlesztési terv készítése a felzárkóztatás vagy tehetséggondozás miatt
- Fejlettség mérő lap vezetése

A fejlesztés szempontjai:

- Egyénre szabott, differenciált fejlesztés a csoport keretein belül.
- Program mindig az adott csoportszervezési formában alkalmazható.
- Az óvodapedagógus dönti el, hogy adott esetben kötetlen kezdeményezés, vagy kötött foglalkozás keretein belül kívánja elképzeléseit megvalósítani.
- A nevelőmunka elemzése és értékelése az óvodapedagógus feladata, az értékelés tapasztalatai adnak támpontokat a nevelőmunka tervezésének irányvonalairól.

10.5 Az óvodai élet tevékenységi formái

Mozgás

A mozgás sokoldalú tevékenység és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. A testnevelési tevékenységeken túl jelen van a szabad játékban, a környezeti és esztétikai nevelés, valamint a gondozási és önkiszolgáló tevékenységekben is. Az egészséges életmód szokásainak megalapozását óvodáskorban kell elkezdenünk.

A mozgásöröm, mozgásfejlesztés/fejlettség és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll.

A tevékenység célja a gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek, erőnlétének és állóképességének fejlesztése.

Mozgásfejlesztés a szabad játékban

Fontos feladatunk, hogy megőrizzük a mozgáskedvet, és tudatosan építsünk rá. Lényeges a megfelelő motiváció, a mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás minél hosszabb idejű biztosítása. A gyermekek napirendjének összeállításánál figyelembe kell venni a mozgás és pihenés egyensúlyát, mert ezzel elkerülhető a gyermekek egyoldalú igénybevétele. A gyermekek napirendjét úgy kell kialakítani, hogy egész nap biztosítsunk számukra megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységekre a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez igazodunk.

Télen a havas játékok, a szabad udvari játékok, a versenyek, segítik a gyermekeket edzettségük fokozásában. Csoportszobáinkban és a tornaszobában teret biztosítunk az összerakható, különböző módon variálható eszközök használatához. Az udvaron a mozgás lehetőségét fokozzák a rendelkezésre álló játékok és eszközök. A rendszeres mozgás során fejlődnek pszichikai, testi, értelmi és szociális képességei, ezek eredményeként egészségesebb lesz.

Mozgásfejlesztés a testnevelési tevékenységeken és a mindennapi testnevelésen:

A 3-7 éves gyermekek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, kellő aktivitást és terhelést biztosító mindennapi testnevelés nélkül. A megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgás biztosítja a gyermekek térben történő tájékozódását, a motoros képességek fejlődését, melynek egyre magasabb szintje előfeltétel a bonyolultabb mozgások eredményes végrehajtásának, ezáltal a mozgás-műveltség fejlődésének is.

A mindennapi testnevelés során (20-30perces) időtartama alatt a heti tervben szereplő mozgásanyag rávezetésére, gyakorlására kerülhet sor, ezt kiegészítve mozgásos játékokkal. Az időtartam növelhető, függ a gyerekek életkorától, teherbírásuktól, aktivitásuktól. Az intézményi adottságok figyelembevételével szerveződnek a mozgástevékenységek.

A természet erőivel - napfény, levegő, víz - történő edzés kedvező hatását sem szabad figyelmen kívül hagyni, ezért a mindennapi testnevelést lehetőleg a szabadban célszerű tartani az időjárás függvényében.

A nyugodt, derűs légkörű, játékban gazdag, kellő intenzitású napi 20-30 perces testmozgás nem csak a kondicionális és koordinációs képességek fejlődését biztosítja, hanem hozzájárul a gyermeki személyiség differenciált fejlesztéshez, kedvezően befolyásolja az érzelmi, értelmi és szociális képességek alakulását, az alkalmazkodó képességet úgy, hogy megmarad a szabad mozgáskedvük is. A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése az óvodai testi nevelés fontos feladata, ami csak a helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakorlásával érhetünk el.

A mozgásfejlesztésnél előtérbe kerül:

- Az egyensúlyérzék fejlesztése.
- Szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő gyakorlatok.

A testséma fejlesztő programból kiemelt helyet kap az oldaliság. A tevékenységeken lehetőség nyílik a keresztcsatornák fejlesztésére is.

A mozgásfejlesztésben meghatározó:

- az egyéni fejlettség
- a foglalkozásokon a gyermekek jó hangulatban, motiváltan vegyenek részt
- biztosítsuk a gyermekek megfelelő terhelését az aktivitási szintek változtatásával
- az ily módon kiváltott fizikai aktivitás előhívja és erősíti a szellemi aktivitást is

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az óvodapedagógus feladatai:

- Gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- Vázizomzat sokoldalú, arányos erősítése, fejlesztése.
- Motoros képességek fejlesztése: kondicionális (első sorban állóképesség), koordinációs (téri tájékozódás, egyensúlyérzék, ritmuskészség), mozgékony, hajlékony.
- A fokozatosság és tudatosság elvének figyelembe vételével, a nagymozgások, térirányok fejlesztése, szem-kéz-láb koordináció fejlesztése, finommotorika fejlesztése.
- Mozgásműveltség kialakítása jártasság, készség szintjén: mozgásos cselekvések, végrehajtási módjának elsajátítása, mozgásos cselekvések szép kivitelezése.
- Segítjük elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának és helyes testtartásának kialakulását.
- Az egészség megővése, rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása.
- Élményekben gazdag testnevelési játékok szervezése.
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.
- Mozgás és a játékigény természetes gyakorlatokkal és játékokkal történő megvalósítása.
- Legfontosabb feladat, hogy minden nap adjunk lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodásra.
- Biztosítjuk a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának a feltételeit. Adjunk ötleteket, irányítsuk a gyermekek figyelmét a szabadban és az épületen belül is a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.
- A lehetőségekhez képest gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tegyük lehetővé, hogy a mindennapi testnevelés örömet jelentsen a gyermekek számára.

Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalommal

*„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni – vess magot,
Ha egy évtizeddel számolsz – ültess fát,
Ha terved egy életre szól – embert nevelj!”
(Kínai bölcs mondás)*

Környezeti nevelés

A megismerési tevékenység alapja a megismerési vágy, ami cselekvésre sarkallja a gyermeket. Törekszünk arra, hogy a gyermeket olyan hatások érhék, amelyek környezetük felfedezésére, a rácsodálkozásra ösztönzik őket, s minden érzékével megtapasztalhatta azt.

A gyermekek szemléletének alakítása elengedhetetlen feladat. Lehetőséget kell biztosítani az élmények különböző érzékszervekkel való feldolgozására.

A játékokban, játéktevékenység során az élmények, és tapasztalatok segítségével gyermekeink személyiségébe épüljön be a természet megismerése, szeretete, megőrzése, az emberi értékek, alkotások megbecsülése. Olyan gyermekeket nevelünk, akik ismerik, szeretik környezetüket, a természetet, az őket körülvevő élőlényeket. Legyenek fogékonyak a körülöttük lévő élő és élettelen környezet szépsége iránt is, találják meg a jót, a szépet, védjék, óvják környezetüket.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Építünk az otthonról hozott tudásra, tapasztalatra, ismeretre, élményre. Meg kell ismertetnünk gyermekeinkkel a szülőföldünket, kultúránkat, szokásainkat, hagyományainkat. A környezeti nevelés feladata magában foglalja a szülőföld iránti pozitív viszonyulás kialakítását, védelmét és a hagyományok megismerését is.

A környezeti nevelésben nagy szerepe van a megelőzésnek. Fontos, hogy a környezeti nevelésben helyet kapjon a fenntarthatóságra nevelés is, mind az intézményes, mind az intézményen kívüli nevelésben. Figyelembe vesszük a gyermekek tapasztalatait, fejlettségét, az adott lehetőségeket, a gyermeki aktivitást, az aktualitásokat, a természet, társadalom változásait. Az óvodában mindenkor jelen van a környezeti nevelés, a sokféle tevékenységben megvalósuló ismeretszerzés.

Pedagógus feladata a helyi adottságok és a környezet adta lehetőségek kihasználása:

A környezeti nevelés helyszínei

- Természeti környezet
 - Természetközeli fás és fátlan társulások (pl.: erdők, mezők, vizek)
 - Mesterséges fás és fátlan társulások (pl.: parkok, kertek)
 - Vadasparkok, állatkert
- Társadalmi környezet
 - Óvoda és közvetlen környezete
 - Múzeumok
 - Lehetőség szerint táborok szervezése

A környezet megismerése során kialakulnak a gyermekben a kulturált, biztonságos életvitel szokásai, az elfogadott viselkedési formák, az érzelmi és erkölcsi viszonyok. Már az óvodában fel lehet, és fel kell készíteni a gyermeket arra, hogy társadalomban élünk, ami a közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk. A gyermeket demokratikus társadalmi rendben való élésre készítjük fel, amelyben különböző vélemények, értékítéletek lehetnek egymás mellett. A tolerancia, mások (idősebbek, felnőttek, társak) véleményének, érzéseinek és gondolatainak tiszteletben tartása arra neveli a gyermeket, hogy képes legyen elfogadni, tisztelni és szeretni másokat. Mindez pedig a társadalomban való harmonikus, kiegyensúlyozott élethez feltétlenül szükséges.

A gyermek a körülötte levő világot képes analizálni, szintetizálni, vagyis egységben látni, szemlélni. Egész lényével részt vesz az információszerzésben, tapasztalásban. Minden képessége fejlődik a tapasztalatok nyomán. A természeti környezettel való ismerkedés, rácsodálkozás a természet szépségeire, a természeti jelenségek megtapasztalása, segít abban, hogy a gyermek folyamatos befogadója legyen a sokszínű információnak. Teszi ezt az észlelés érzékelés segítségével és spontán, később tudatos figyelme által. A környezet állandó körforgása segítségével segíti térbeli tájékozódását, illetve időérzékelésének fejlesztését. A külső világ tevékeny megismerése a társas érintkezésen, hallási, tapintási, szenzoros, mozgásos működésen keresztül valósul meg.

Fontos feladat a téri tájékozódás alakítása és a közlekedésre nevelés, a matematikai tartalmú tapasztalatok megismerésének biztosítása, a környezetkultúra alakítása, a természet tiszteletének, óvásának elsajátítása, a környezet értékeinek felismerése, a természet féltő szeretetének kialakulása.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tudatosan törekedjen az óvodapedagógus arra, hogy minél több élményt, tapasztalatot gyűjtsenek a gyermekek saját természeti és társadalmi környezetükből, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja is.
- Lehetőség szerint biztosítson eszközt, lehetőséget a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez. A foglalkozásokat lehetőség szerint a szabad természetben, az óvoda környezetében, udvarán szervezze meg.
- A pedagógusok feladata, hogy felkeltsék a gyerekek igényét, és fejlesszék szabálytudatukat a tiszta, esztétikus, egészséges környezet kialakítására, megóvására.
- Biztosítsa a feltételeit annak, ha a lehetőség adott, hogy az óvodában természetsarok, konyha és/vagy virágoskert működjék, illetve próbálkozhat kisállatok tartásával is.
- Törekedjenek a takarékos energia és víz használatra.
- Ismertesse meg a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát.
- Ismertesse meg a gyerekekkel a legfőbb környezeti problémákat, mint a légszennyezés, a vízszennyezés, az ivóvízhiány, a szennyvíztisztítás, a hulladék felhalmozódása stb. Ezek ismeretében könnyen belsővé válik számukra az ezen a területen megmutatkozó társadalmi elvárás.
- A kísérletezéshez lehetőséget biztosítani.

A fenntarthatóságra nevelés

A fenntarthatóság pedagógiai feladata, tájékozott és tevékeny embereket nevelni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és környezet, a társadalom terén, és felelősséget vállalnak tetteikért.

A környezet védelme, az emberiség megmaradásának feltétele és nem csupán a természet szépsége és értékei miatt lényeges mindannyiunk számára. Fontos, hogy az óvodai nevelésben megfelelő alapokat építsünk. Fontos feladatok: a problémák iránti érzékenység, a környezeti tudatosság alakítása, az alapösszefüggések meglátásához és megértéséhez szükséges tapasztalat-, és ismeretszerzés, a környezeti gondokhoz szükséges értelmi és testi készségek fejlesztése. Az óvodai nevelés során, olyan szokásrendszer és viselkedési formák kialakítása, mely képessé teszi a gyermeket, hogy a környezetéért tenni vágyó és tudó legyen.

Az a gyermek, aki megismeri, megbarátkozik a természet szépségeivel, törvényszerűségeivel, a természeti folyamatok kölcsönhatásaival, később természetes módon védi is ezeket az értékeket. Óvodáskor végére kialakulnak a gyermek alapvető személyiségjegyei, ezért fontos feladatunk ebben az életkorban a napi életet átható, tudatos természetszeretetre, gondozásra nevelés.

Matematika

A matematika a környezet és még sok minden más szoros összefüggésben állnak. Mindkét tevékenységforma a logikus gondolkodás fejlesztésére törekszik, az összefüggések, azonosságok, különbségek észrevételére. Minden téma tartalmaz matematikai és környezeti vonatkozásokat, a pedagógus feladata a mindennapokban ezekre felhívni a figyelmet.

Nevelési programunk az ismerettartalmak komplex kezelésére, fejlesztésére kívánja a hangsúlyt helyezni. Felfogásunk azonban a matematikai nevelés önállóságát is hangsúlyozza.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Ez nem jelenti természetesen azt, hogy a matematikai nevelés nem komplex formában a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve valósulna meg.

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. Érdeklődéssel fordul a matematikai információk felé. Az óvodai nevelés építhet a korai tapasztalatokra. A matematikai nevelés terén két életkori szintet jelölünk meg:

- Az első szint: bevezeti a gyermeket a matematika világába, melynek kezdete egyéni érettségtől függ, de középső csoporttól szorgalmazandó.

Feladata: a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.

- A második szint: az intenzív fejlesztés szakasza az 5-6-7 életévben.

Feladata: az iskolai életmódra való felkészítéshez és az ehhez szükséges tapasztalatok megszerzése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása. Eligazodás a gyakorlati életben, a tevékeny élet megkedveltetése.

A tevékenységek végzése, a folyamatos cselekedtetés rengeteg olyan szituációt hoz felszínre, ahol természetes környezetben folyhat a matematikai tapasztalatok szerzése. A perceptuális, a motoros, a verbális és a szociális tevékenységek aktív átélése együttesen nyújt lehetőséget a matematikai ismeretek és összefüggések megláttatására. A komplex foglalkozások alkalmat adnak arra, hogy a korábban mozaikszerűen megszerzett benyomásokat rendezzük, a megfigyelések, tapasztalatok körét szélesítsük és mélyítsük, a spontán tanultakat rögzítsük. Bármilyen gyakori is a játékban és egyéb tevékenységekben szerzett, belső érdeklődésből fakadó tanulás, a gyermek életkora előrehaladásával egyre gyakrabban igényli és képes is kisebb-nagyobb csoportban az óvodapedagógus által irányított formában a mélyebb és sokoldalúbb összefüggések feltárására. Az óvodapedagógus és a társak jelenléte mobilizálja a gyermek tanulási teljesítményét, tudását, viselkedésének és magatartásának tartalékait. Azt, hogy a matematikai nevelés tartalmából melyiknél elégedhetünk meg a játékidőben szerzett benyomásokkal, vagy mely matematikai összefüggést dolgozzuk fel foglalkozáson, az óvodapedagógus dönti el.

A matematikai nevelés tartalmának szoros kapcsolatban kell lennie az életre neveléssel. A gyermeket körülvevő környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái természetes napi szituációkban megfigyelhetők. Tevékenykedtetés közben a megismerő képességek (érezékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás) fejlesztése szinte észrevétlenül megvalósítható. Játék és szabadidőben folyamatosan létrejöhetnek olyan szituációk, melyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére akkor, ha az óvodapedagógus képes az adódó lehetőségek felismerésére és kihasználására.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus feladata olyan eszközök, és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését, és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.
- A komplex matematikai foglalkozásoknak, vagy kötetlen kezdeményezéseknek minden esetben támaszkodnia kell a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire. A matematikai képességek fejlesztését játékosan, játékba építetten szükséges megvalósítani.
- A pedagógus ismertesse meg a gyermekeket az egyéni, és életkori képességeik szerint:

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- A matematikai tulajdonságokkal (méretbeli, formabeli, súly és mennyiségbeli, felületbeli...), azok megtapasztalásával, rendszerezésével, összefüggéseinek felfedeztetésével.
- Halmazok létrehozásával, rendezésével, egyesítésükkel és bontásukkal.
- Mennyiségek (térben tapintható, vizuálisan, akusztikusan érzékelhető) számlálásával, a tőszámokkal, számosság szerinti rendezéssel, számosság kiegészítésével (összeadás), elvételével (kivonás), és bontásával (osztás, párosítás).
- A matematikai sorozatalkotás lehetőségeivel, és a sorszámokkal.
- A térben és síkon való tájékozódással. Térbeli testek és síkbeli alakzatok tulajdonságaival, jellemző jegyeikkel.

Művészeti nevelés, kulturális kompetenciák alapozása

A művészet ismerete, szeretete, esetleg valamely művészeti ág művelése az egyetemes emberi kultúra megismerése már óvodáskorban elkezdődhet. Az óvodapedagógus mindennapi feladatai közé tartozik megismertetni a kicsiket a világ szépségeivel. A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. A művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti.

A művészeti nevelés az óvodában magába foglalja a művészeti alkotások befogadását, megismerését, valamint az alkotó tevékenységre nevelést.

A művészeti nevelés során a gyermek élményekhez jut, mely hatással van a különböző érzékszervekre, megismerheti a magyar és más kultúra sokszínűségét.

A legnagyobb hangsúlyt a komplex élményekre helyezzük. A zene, a mozgás, az önkifejezés együttsége a teljes személyiséget érintik. A művészeti neveléssel esztétikai, erkölcsi értékeket közvetítünk a gyermek felé, megtapasztalja a kultúrák tiszteletét, fejlődik a közösséghez való viszonya, értelme, mozgása. Kellő szabadság megtartása mellett tudatosan fejlesztjük a gyermekek élményvilágát, biztosítjuk számukra az alkotó tevékenység feltételeit, lehetőséget adunk a szabad önkifejezésre, egyediségük, eredetiségük megmutatására a művészeti tevékenységek által. (Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a kisgyermekre.)

Nagyon fontos a művészeti nevelés szempontjából az, hogy esztétikus, egyszerű, átlátható, nyugalmasító környezet vegye körül a gyermeket. A fejlesztés nélkülözhetetlen feltétele az önálló választás lehetősége az anyagok és technikák között, valamint az eszközök hozzáférhetősége. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, minél biztosabban kezelik azokat, annál több lehetőségük adódik önmaguk, érzéseiket, gondolataikat, ötleteik kifejezésére a játékban, az ének-zenében, a bábozásban, a rajzolásban, stb.

Az óvodában biztosítjuk:

- Az érzelmek átélését, empátia érzését, a szavak nélküli kommunikáció látható kifejezését
- A mozgás fejlődését (szem-kéz koordináció, finommotorika, észlelés, megfigyelőképesség, vizuális tapasztalás)
- A szociális fejlődést (a közös munka lehetőségét, az egyéni önkifejezést)
- Az intellektuális fejlődést (szín és forma ismeret, kreativitás, kommunikáció sajátos formái)

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Vers, mese

Az irodalmi nevelés célja, a mese-vers megszerettetése, olvasóvá nevelés és a beszédkultúra megalapozása.

Varázseszköz a gyermek számára - tudattalanul fejleszt, élményszerű a tanulás, például a mesével olyan élethelyzeteket tud megtapasztalni, amit a valóságban nem tudna.

A mese-vers kezdeményezések anyaga változatos, gerincét a magyar népmesekincs megismertetése adja, de klasszikus és kortárs irodalmi alkotások is megjelennek. A gyermekirodalmi alkotásokat a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően válogatjuk ki. A mese-vers, dramatizálás, bábozás tevékenységeit az óvodáskorú gyermekek alapvető szükségletének, az anyanyelvi nevelés mással nem pótolható lehetőségeinek tartjuk a művészeti nevelésen belül. Fontos szerepet töltenek be a gyermekek által alkotott mesék, elbeszélések is.

A mesék, versek által jól fejleszthetjük mind a vizuális, mind pedig a verbális emlékezetet, a kifejezőképességet, a gondolkodási műveletek gyakorlását is elősegíti.

A gyermek saját vers és mesealkotása, annak mozgása és/ vagy ábrázolással való kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Az óvodapedagógus feladata:

- A mindennapi mesélés, verselés, mondókázás biztosításakor ügyeljen a gyermekkel való szoros érzelmi kapcsolat, a meghitt légkör megteremtésére
- Eszközök hozzáférhetősége, dramatizáláshoz
- Irodalom iránti fogékonyság kialakítása
- A mű hangulatának érzékeltetése
- Vizuális, verbális memória fejlesztése
- Figyelem, képzelet fejlesztése
- Aktív szókincs bővítése (amit használ), - passzív szókincs bővítése
- Beszédképességre készítés
- Szöveg és ritmus harmóniájának érzékeltetése
- Empátia, szolidaritásra nevelés (főleg meséknél)
- Helyes mondatalkotásra szoktatás
- Beszédhibák csökkentése
- Koncentrációképességének fokozása
- Nyelvi kifejezőképesség serkentése
- Az irodalmi élmények feldolgozását segítsük elő különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Óvodai nevelésünk célja, a gyermekekkel megszerettetni a zenét, a dalokat, az éneklést, a mondókázást, az egyszerű táncleépéseket. Fejlesztani esztétikai érzéküket, zenei hallásukat, mozgáskultúrájukat és ritmusérzéküket. A közös éneklés, a mondókázás, a körjáték a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából prioritást élvez.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Az óvodai zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, táncok, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány. A Kodály Zoltán útmutatása alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés a tevékenységközpontú óvodai nevelésen belül hatékonyan megvalósítható. Ezzel biztosítható a gyermekek ének-zenei kultúrájának megalapozása, a néphagyományőrzés és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzése. A magyar népdalok, népi játékok, táncok, mondókák szinte valamennyi ünnepünkön felhasználhatók.

A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok mellett az igényesen válogatott kortárs illetve klasszikus művészeti alkotások is helyet kapnak a zenei nevelésünkben. A népi mondókák, énekes játékok, a zenei anyanyelvünk művészi értékei, hozzájárulnak az éneklés és a zene megszerettetéséhez, de a gyermekek szociális fejlődését, szellemi gyarapodását is elősegítik. A hangszerekkel való ismerkedés különleges izgalmat és élményt jelent az óvodásoknak. Az óvodáskor vége felé gyermekeink ritmus hangszereket önállóan is használnak (pl. dob, cintányér, stb.). Az éneklés, a zenehallgatás napi tevékenységeinkhez gyakran kapcsolódik örömforrásként, hangulati elemként. Az élményt nyújtó közös éneklés, a körjáték vagy a mondókázás a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából is kitüntetett helyet kap. Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás nem korlátozható csupán a tevékenységek időtartamára, ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a napi mesélés vagy séták, kirándulások.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodapedagógus a zenélés biztosításakor ügyeljen a gyermekkel való szoros érzelmi kapcsolat, a meghitt légkör megteremtésére
- Az ének-zenefoglalkozásokon belül kellő figyelmet fordítson az akusztikus és belső hallásfejlesztésre, a tiszta éneklési készség alakításra, a ritmusérzék, egyszerű tánclépések, a zenei alkotókedv fejlesztésre, valamint a zenehallgatásra nevelésre, mint fejlesztendő területekre
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is
- Zenei nevelés alapvető feltételeinek a megteremtése
- Tudatos, tervszerű és folyamatos fejlesztő hatások megszervezése
- Segítse a hagyományok megismerését, továbbélését a népdalok éneklése, hallgatása, a gyermektáncok, népi játékok által.

Rajzolás, mintázás, festés, kézi munka

A vizuális nevelés célja a látás fejlesztése mellett az, hogy képessé tegye a gyerekeket a szép érzékelésére, valamint létrehozására. A vizuális nevelés az ábrázolás különböző fajtáival, a népművészeti elemekkel fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének, mert ezek a tevékenységek a gyerekek kedvencei közé tartoznak.

A vizuális nevelés önmagában is összetett, sokszínű nevelési terület. Magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, az építést, képalakítást, a konstruálást, a kézimunkát, barkácsolást, a műalkotásokkal való ismerkedést mely fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Lehetőséget teremtünk művészi rajzok, festmények, szobrok, épületek, népi alkotások nézegetésére.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

A tevékenységek megszervezéséhez kitűnő pedagógiai alapot ad a hagyományok, ünnepek, az évszakok változásai, a természet szépségei.

Fontos az alkotás helyének megválasztása, a helyes szokás és szabály-rendszer kialakítása. A gyermekeknek legyen módjuk alkotásaikat biztonságosan megőrizni, munkájuk legyen megszokott helyen. A gyermekek egyéni döntése szerint helyezzük el a csoportszobában vagy a folyosón, illetve eltehetik saját dossziéjukba.

A különböző anyagok megismerése és használata fejleszti a tapintásérzéklet, a szem-kéz koordinációt, formálja az ízlést. Célszerű a vizuális tevékenységek és a munkatevékenységek összehangolása, hiszen a szabad, önálló tevékenykedés gyakran jár együtt viszonylagos rendtelenséggel.

Az ábrázolás lényege, hogy a cselekvést szemléletes képszerűvé teszi, magát a valóságot is. Elsősorban az íráshoz szükséges finommotorika fejlődik jól általa, de emellett számtalan értéke van. Néhány ezek közül: érzelmeket nyújt, érzelmek kelthetők általa, feszültségoldó szerepe nagy, a vizuális kifejezőképesség, kreativitás is fejlődik általa. Fejlődik az érzelmi stabilitás, lateralitás, térérzékelés, síkban való eligazodás, memória. A gyermekek egész napi játékuk során látják, tapasztalják az általuk használt eszközök, anyagok sokféle tulajdonságát, variálhatóságát, formálhatóságát.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Úgy alakítsa ki a gyerekek bevonásával a csoportszobát, hogy ott a különböző tevékenységeket kereső gyermekek nyugodtan, kényelmesen dolgozhassanak.
- Biztosítsa a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit az alkotómunkához. Biztosítson minél több eszközt, időt és helyet a művészeti tevékenységek gyakorlásához, ezzel is ötletet adva a gyermeki fantáziának:
- Az óvodában minden nap legyen lehetőségük a gyermekeknek arra, hogy bármikor kipróbálhassák képességeiket, ezért minden csoportszobában ki kell alakítani a vizuális tevékenységhez szükséges eszközök és tevékenységek helyét a gyermekek számára meg szokott és elérhető helyen.
- Nyújtson lehetőséget a vizuális és kommunikációs tevékenységek összekapcsolására

11. Nemzetiségi nevelés

A nemzeti kisebbséghez tartozó gyermekeket nevelő óvodának, csoportoknak a helyi óvodai nevelési program elkészítésekor az óvodai nevelés országos alapprogramja mellett figyelembe kell vennie a nemzeti kisebbség óvodai nevelésének irányelvét is. Az irányelvek a nemzetiségi óvodákban folyó sajátos pedagógiai munka alapelveit tisztázzák. Ez a kiegészítő dokumentum keret jellegűen szabályoz, biztosítja a kisebbségi jogérvényesítést, az óvodák helyi sajátosságainak érvényesítését.

Az irányelvekben megfogalmazottak is lehetőséget biztosítanak a nemzetiségi óvodák/csoportok sokféle pedagógiai törekvésének, valamint az óvodapedagógusok módszertani szabadságának érvényesítéséhez.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

11.1. A nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladata

Az óvodai nevelésünk két csoportban a kisebbség nemzeti kultúrájának őrzését, ápolását tűzte ki célul. Így már az óvodában is alapot tudunk teremteni a kultúrák közötti kapcsolatok és kölcsönhatások kiépítéséhez.

Óvodánkban évtizedes múltja van a nemzetiségi nyelv nevelésének. A Mesedombi Óvodában 1978 óta német nemzetiségi csoport, a Mesevölgyi Óvodában 1980-tól szerb nemzetiségi csoport működik. A csoportok összetétele vegyes, mind a gyermekek nemzetiségét, mind az életkorát tekintve.

A német és szerb nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvodai csoportunkban mindkét nyelv fejlesztése történik. Az óvoda tevékenységi formáiban a két nyelv használata érvényesül. Az óvodapedagógus a helyi nemzetiségi és az anyanemzet kultúrkincséből, kultúrájából (versek, mesék, gyermekdalok, mondókák, népi játékok) a nemzetiségi nevelést tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezi meg. Feladata a kisebbségi kultúra és hagyományok megismertetése, megőrzése, átörökítése.

A kialakult nyelvszituációk függvényében a természetes nyelvtanulási eljárásnak megfelelően rugalmasan alakítja a csoportjaink heti- és napirendjét.

Anyanyelvi környezetet biztosít a gyermekek számára.

Segíti a kisebbségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.

11.2. Nemzetiségi nyelv fejlesztése

A nemzetiségi csoportjaink napi gyakorlatában tapasztaljuk, hogy a nemzetiségi óvodapedagógusoknak milyen összetett problémát jelent a nemzetiségi nyelv fejlesztése. A gyermekek óvodába lépéskor különböző nyelvjelletséggel érkeznek. Egyre kevesebb az anyanyelvi szinten érkező gyermek, többen alig beszélnek anyanyelvüket, vannak, akik csak magyarul beszélnek. Tapasztalataink szerint kevés szülő beszél a nemzetiségi nyelvet. A családban fellelhető nyelvismeret, és a szokások, hagyományok ápolása, ezért feladatunknak tekintjük a szülői házzal való aktív kapcsolattartást, segítségük, támogatásuk kérését. Ilyen jellegű programok a csoport életében rendszeresen jelennek meg, mint pl. az ünnepek ahol óvodásaink a szüleikkel, nagyszüleikkel együtt vannak jelen.

11.3. Hagyományok, ünnepek

Nemzetiségi csoportjaink kétnyelvűek, ezért a helyi nevelési programunk „Hagyományaink, ünnepeink” c. részében megfogalmazottak mellett kell megszervezni az alább megfogalmazottakat:

A nemzetiségi nevelés kiemelt célja és feladata a hagyományörzés, a kisebbségi kultúra és nyelv ápolása. Tudnunk kell a helyi népszokások eredetét, ismernünk azok lényegét, jelképeit. A nemzetiségi óvodai csoportjaink nevelési folyamatába beépítjük mindazon értékeket, amelyet a környezet megőrzött és e korosztály számára átadható.

Az óvodába lépés első pillanatától, a nevelés szerves részeként, megteremtjük azt a környezetet, amelyben jelen vannak a nemzetiség különféle tárgyi emlékei. Így megismerik a

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

gyermekek a nemzetiség jellegzetes ruhadarabjait, használati tárgyait, melyet alkalmanként használhatnak is.

Igyekszünk megteremteni azt az oldott, biztosságot sugárzó légkört, amelyben az ünnepek sem merevek, begyakoroltak.

Német nemzetiségi csoport

- Erntedankfest ünnep
- Márton nap: lampionos felvonulás a szülőkkel, csatlakozva a Német Nemzetiségi Általános Iskola rendezvényéhez
- Mikulás
- Karácsony, karácsonyváró előkészületek a csoportban
- Farsang: álarckészítés, díszítés, dalok, versek, mondókák, jelmezes beöltözés.
- Húsvét
- Anyák napja: dal- és verstanulás, ajándékkészítés és ünnep megtartása a csoportban.
- Városunk németországi testvértelepülése Oberhausen-Rheinhausen. Rendszeres, aktív és baráti kapcsolatot tartunk az ottani Német Nemzetiségi Kulturális Egyesülettel. Minden pomázi látogatásukon megtisztelik figyelmükkel a Mesedombi Óvodát, és a német nemzetiségi csoportot, és élvezzük anyagi támogatásukat.
- Fellépés a Dunakanyar Nemzetiségi Fesztiválon német gyermekdalok, táncok bemutatásával.

Szerb nemzetiségi csoport

- Télapóváró december utolsó hetében. A hónap elején (dec. 5-én) a Mikulás ünnep megszervezésekor a szerb nemzetiségi csoport gyermekei tudják, eljön majd a Deda Mraz is! Így nagy izgalommal várják, készülnek erre az ünnepre is. Verseket, dalokat tanulnak, ajándékot készítenek. Szerb Karácsony január 6-án: Bádnyi dán-hoz kapcsolódó szokások: szalma elhelyezése a csoportszobában, benne elrejtett ajándékokkal; áldás mondása a következő évre; Zdravlje kalács elkészítése előre, a jelképekkel; Csesznica sütése a pénzermével; dalok, énekek, versek, mondókák a csoportban.
- Húsvét: tojások díszítése levéllyomattal, viasszal, kukorica pattogatása, Buzdován kalács sütése, énekek, dalok, versek, mondókák.
- Játékok szervezése, beszélgetések a tavaszról, énekek, versek, játékok.
- Családi nap: ismert játékokkal, dalokkal, mondókákkal, egyszerűbb szerb ételek elkészítésével.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként:

Alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiségi kultúra és nyelv iránt.

Ismerje a helyi ünnepi szokásokat, hagyományokat, a tárgyi kultúra értékeit, tanulja meg azok tiszteletét, megbecsülését.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Tudja az egészségesen fejlődő gyermek egyéni képességeinek megfelelően, a nemzetiség nyelvén, alapvető érintkezési formákban kifejezni magát. Ismerjen a nemzetiségi kultúrából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat, játékokat.

Az intézményvezető és a nemzetiségi óvodapedagógus feladatai:

- Fejlesztünk kell a különböző nemzetek és nemzeti kisebbségek iránti tiszteletet és kapcsolatteremtő magatartást
- Fejlesztünk kell azokat a képességeket, amelyek alapul szolgálnak a későbbi nyelvtanuláshoz.
- A kisebbségi önkormányzatokkal való folyamatos és tartalmas kapcsolattartás, együttműködés folytatása, fejlesztése.
- A szülői együttműködés empátiás irányítása.
- Biztonságos és szoros érzelmi kapcsolat megteremtése, nyújtása.
- A nemzetiségi óvodai nevelés kezdetekor, a már meglévő hagyományokból táplálkozó szokás-, jelkép és szimbólum rendszerre épülő környezettel találkozzon a gyermek, mely mélyíti a nemzetiségi csoport összetartozását, együttérzését.
- Olyan tevékenységek és feladatok biztosítása, amik felkelti a gyerekek érdeklődését, és természetes élethelyzetekben teszik lehetővé számukra a kultúra és nemzeti hagyományok megismerését.
- Rugalmas napi- és heti rend kialakítása.
- Életkori és egyéni sajátosságokból eredő eltérő nyelvismeret figyelembevétele, ebből induló fejlesztések belső motivációs rendszerek kialakításával.
- Rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel, tevékenységekkel biztosítsa az utánzásokon alapuló nyelvszajátítást, tevékenységekkel, tevékenységekben az egész nevelési nap folyamán folyamatosan, mint pl. érkezés, köszönés, gondozási teendők, étkezések, komplex foglalkozások, séták- kirándulások, szabadidős tevékenységek, játék, munka.

11.4. A nemzetiségi csoportok sajátos feladataiból adódó kapcsolatai

A városban működő Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a Német Kulturális Egyesülettel, a Szerb Kisebbségi Önkormányzattal és a Pomázi Szerb Kisebbségért Alapítvánnyal együttműködő a kapcsolatunk. Nem csak anyagi támogatásukat élvezzük, hanem a segítségadásukat a kultúra átörökítése terén is.

Törekszünk arra, hogy Kistérségünk, városunk és óvodánk rendezvényein gyermekeink eredményesen szerepeljenek dallal, tánccal, versekkel. Bármilyen nehézségek adódnak nemzetiségi csoportjaink életében a kisebbségi önkormányzatok segítő szándékkal közelednek az óvodához.

Óvodánk nemzetiségi csoportjainak a pomázi német- és a budapesti szerb nemzetiségi általános iskolával jó az együttműködése. A kölcsönös programismeretek, elvárások megismerése a feladataink közé tartozik.

Az együttműködés formái: kölcsönös látogatások, hospitálások, tanítói meghívások szülői értekezletre, közös programokon, ünnepeken való részvétel, szakmai közösségeink kapcsolattartása, közös továbbképzések az anyaországból érkező pedagógusok részére.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

Együttműködünk a Teleki-Wattay Művészeti Iskola népzenei tanszékével is, mely támogatja óvodai zenei nevelésünket, a magyar és a nemzetiségi élőzenés kíséretet igénylő különböző rendezvényeinket, programjainkat.

12. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Az Alapprogram részletesen tárgyalja azokat a testi, lelki és szociális fejlettségi jellemzőket, amelyeket az óvodáskorú gyermekek többsége elér a családi nevelés, az óvodai nevelés és a belső érés következtében 6-7 éves korára. Ez az érettség megnyilvánul a gyermekek mozgásában, játékában, a szociális életükben és az ehhez kapcsolódó kommunikációban, az anyanyelv használatában, a környezet ismeretében, a számok világában, valamint a mesék, a mondókák, és a versek birodalmában, való jártasságukban.

- A fizikai, testi változások a legszembetűnőbb jelei az iskolaérettségnek, melyek ebben az életkorban jelentkeznek a gyermekeknél. Megkezdődik a fogváltás. A test arányai megváltoznak, s ennek következtében a gyermek fizikai képességei is. Nem csupán a nagy, aktív mozgásokban jelennek meg új elemek, mint például az, hogy tud szökdelni, fél lábon ugrálni, labdát dobni és elkapni, hanem a legaprólékosabb mozgásokban is finomodik az ügyessége, tud már csomót és masnit kötni, gombolni, varrni.
- A szociális viselkedésben is fejlődés tapasztalható. Tartós barátságokat képes kötni, elfogadott tagjává válhat a csoportnak. Arra is van már érzéke, önuralma, hogy másokra figyeljen. Ajánlott tevékenységekbe be tud kapcsolódni. Képes arra, hogy különböző helyzetekhez alkalmazkodjon, kéréseket teljesítsen, kötelezettségeket vállaljon, melyeknek teljesítése sikerélményt okoz, önbizalmát növeli.
- Alkotó tevékenységeiben is megfigyelhetjük az érettség jeleit. Rajzaiban törekszik a tudatos komponálásra, figyelme a vonalról a felületre, a színekre helyeződik át, részletesebben kidolgozott emberformát rajzol, rajzaiban megtalálható a szimmetria.
- Érzelmi élete is sokkal összetettebbé válik. Szereti elmesélni vágyait, szeret sugdolózni, titkot tartani; mindez azt mutatja, hogy kezd különbséget tenni a külső és a belső világ között, a kívánság és a valóság között. Érzelmeit jobban kezeli, kevésbé adja át magát viharos érzéseknek, nyugodtabbá, kiegyensúlyozottabbá válik.
- Gondolkodásában is új tartalmak jelennek meg. Az iskolaérett gyerek képes igazi kérdéseket feltenni, koncentrálni szabadon vállalt munkájára, valamilyen feladatra, tárgyra. Képes összefüggésekben gondolkodni, valamit pontosan megmagyarázni, folyamatosan tisztán beszélni. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, környezetéről. A gyermekben kialakul az ok-okozati összefüggések meglátása, helyesen használja a múlt időt, emlékezete tudatosává válik. Mindezek képessé teszik őt arra, hogy a későbbiekben új gondolati struktúrákat fogadjon be.

A fejlődési jellemzők részletes leírása, megtalálható az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában. https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200363.kor

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

13. Az intézmény partnerkapcsolatai

Mindazokkal az intézményekkel, hatóságokkal, szervezetekkel, amelyekkel az intézményünk tevékenysége során kapcsolatba kerül, partneri viszony ápolására törekszünk. Mindezen partneri kapcsolataink a gyermekek érdekét szolgálják.

Fenntartó és óvoda kapcsolata

Pomáz Város Önkormányzata az intézményünk fenntartója. Fontosnak tartjuk, hogy a fenntartó megismerje, és képviselje az intézmény szakmai érdekeit. Ennek érdekében napi rendszerességgel tartunk kapcsolatot.

Tudomásul vesszük a fenntartó által hozott intézkedéseket és igyekszünk a legjobb tudásunk szerint hatékonyan képviselni azokat.

Család, bölcsőde, óvoda kapcsolata

Az intézményes nevelés a családi nevelés kiegészítője, ezért leglényegesebb a családokkal való együttműködés, az őszinte kommunikáció megvalósítása a nevelőmunkánk során.

A szülőkkel olyan partneri kapcsolat kialakítására törekszünk, amely lehetővé teszi, hogy óvodásaink az együttnevelés eredményeképpen saját ütemükben, harmonikusan fejlődjenek.

Valamennyiünk számára feladat, akik az intézményben dolgozunk, a gyermekek feltétel nélküli elfogadása, a családok segítése. A tudomásunkra jutott személyes információkat megőrizzük, és az óvodában keletkező belső információkat sem szolgáltatjuk ki.

A beszoktatás meghatározza a gyermekek érzelmi kötődését a bölcsődéhez, az óvodához, és az intézményekben dolgozó szakemberekhez. Bölcsőde és óvodakezdekskor megismertetjük a gyermekekkel és a szüleikkel bölcsődénket, óvodánkat, nevelési rendszerünket. Figyelünk arra, hogy a szülő és gyermeke első élménye pozitív és maradandó legyen. Elegendő időt adunk a beszoktatásra. Biztosítjuk a fokozatos átmenetet és lehetővé tesszük a szülővel együtt történő beszoktatást. A gyermekek egy része óvodás éveitől bölcsődébe jár. Az új közösségbe való beszokáshoz nekik is időre van szükségük, így az óvodai beszoktatás a bölcsődéből érkező gyermekek esetében is folyamatosan, szülővel együtt történik. Építünk a bölcsődében kialakult jó szokásokra. A bölcsőde hasznos információkat adhat a gyermekek óvodáskor előtti fejlődéséről.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülők a gyermekek fejlődéséről rendszeres, részletes és érdemi tájékoztatást, a neveléshez tanácsot, segítséget kapjanak.

A kapcsolattartás lehetséges formái, melyeket a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tagintézményenként más-más módon változatosan alkalmazunk:

- Szülővel együtt történő beszoktatás
- Szülői értekezletek
- Családlátogatás (a bölcsődében kötelezően, óvodában indokolt esetben)
- Fogadóórák előre egyeztetett időpontban
- Szóbeli tájékoztatás a napi aktualitásokról
- Adventi barkács délután, gyermeknapi családi délután
- Anyák napi köszöntés

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- Ballagás
- Szülői Szervezettel való együttműködés
- Nyílt napok
- Kirándulások
- Egyéb más programok az intézmény döntése alapján

Általános iskolákkal való kapcsolat

Feladatunk a gyermekek iskolára való alkalmassá tétele, mely folyamat jellegű, az óvodába lépéssel veszi kezdetét. Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet megkívánja az óvodák és az iskolák nevelőmunkájának összehangolását, a két intézménytípus együttműködését. Az óvodák és az iskolák kapcsolatában kölcsönös nyitottságra törekszünk, és arra, hogy érvényesüljön a kölcsönös bizalom, egymás munkájának ismerete.

A város általános iskoláival hagyományosan jó a kapcsolatunk, az óralátogatásoknak, szerepléseknek, meghívásoknak sokéves hagyománya van. További terveinkben is szerepel a bevált hagyományok ápolása és újabb kapcsolatépítő alkalmak teremtése.

Egyéb intézmények

Óvodáink, pedagógiai programjaik sajátosságainak következtében más intézményekkel is ápolnak kapcsolatokat. Ezekre néhány példa:

- Teleki-Wattay Művészeti Iskola

Óvodás gyermekeinket szüleik szívesen íratják be a Művészeti Iskola által szervezett zeneovi foglalkozásokra. A zeneiskolás gyermekek évente hangszerbemutatót tartanak óvodáinkban, ezzel óvodai zenei nevelésünket támogatják.

- Művelődési Ház és Könyvtár

A gyermekek életkorának, érdeklődésének megfelelően részt veszünk színházi, bábszínházi előadásaikon.

- Kisebbségi önkormányzatok, egyesületek, alapítványok

A Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Pomázi Német Kulturális Egyesület, a Szerb Kisebbségi Önkormányzat és a Pomázi Szerb Kisebbségért Alapítvány részt vesz a nemzetiségi csoportok, ill. óvodáink életében, nyomon követi és támogatja hagyományainkat. Az óvodavezető és a nemzetiségi óvodapedagógusok feladata a kapcsolattartás.

Környezetünkért Óvodai Egyesülettel való kapcsolattartás a Környezeti munkaközösség-vezető feladata

- Egyház

Az óvoda világnézeti nevelés tekintetében semleges. A helyi egyházakkal jó kapcsolatot tartunk fenn a hit- és vallásoktatás megszervezésének érdekében, amennyiben erre szülői igény van. A működés feltételeit az óvoda biztosítja.

14. Gyermekvédelem

A közoktatási törvény meghatározza, hogy a nevelési-oktatási intézménynek egyéb feladatai mellett el kell látnia a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat is. A hatályos gyermekvédelmi törvény meghatározza a veszélyeztetettség illetve hátrányos helyzet fogalmát. Az intézmény feladata:

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde

többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

- felderíteni a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat
- a káros hatások megelőzése, ellensúlyozása pedagógiai eszközökkel
- a gyermekvédelmi tevékenység kötelezően beépül az intézmény pedagógiai programjába

Feladatunk a gyermek személyiségének, emberi méltóságának tiszteletben tartása, védelme. A gyermekek eltérő szociokulturális háttérrel érkeznek az óvodába, ezért nagyon fontos, hogy az óvodapedagógusok megismerjék a családokat. A nevelés elsődleges színtere a család, ezt egészíti ki az óvodai nevelés. Akkor lesz hatékony az együttműködés, ha a szülők és az óvoda között bizalom alakul ki. Mivel minden nap találkozunk a szülőkkel, toleráns, odafigyelő magatartással az apró jeleket is észre tudjuk venni, és tudunk segíteni. Szükséges figyelni a gondozást, a nevelést, a szülő elfoglaltságát, az érzelmi biztonságot/annak hiányát, a különélést/válást, a szorongást, a kötődést, a gátlásokat, a beilleszkedési nehézségeket, a szocializáció folyamatát, a családlétszámot, az értelmi fejlettséget. Figyelni kell továbbá a gyermek játékaira, közösségi kapcsolataira, az alvászavarokra, az evészavarra, a szociális érettségre vagy éretlenségre és arra, hogy a tanköteles korú gyermek rendszeresen jár-e óvodába, nem hiányzik-e indokolatlanul. Ez minden óvodapedagógus kötelessége.

Óvodai szinten a gyermekvédelmi feladatokat a gyermekvédelmi felelősök látják el. Az óvónők jelzései alapján beszélgetéssel, szükség szerint családlátogatással feltérképezik a problémát, és közreműködnek a megoldásban. Amennyiben nem sikerül elrendezni a kialakult helyzetet, felveszik a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálattal, vagy a probléma súlyosságát mérlegelve más hatósággal.

Gyermekvédelmi felelőseink tanácsadással, a lehetőségeik megismertetésével segítik a családokat abban, hogy igénybe tudják venni az önkormányzat vagy pedagógiai és egyéb szakszolgálatok segítségét.

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
 többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Véleményezte: Pomáz Város Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjében	2017.....
Véleményezte: Pomáz Város Szerb kisebbségi Önkormányzat képviselőjében	2017.....
Egyetértését nyilvánította: Óvodák Szülői Szervezete képviselőjében Hétszínvirág Óvoda Napsugár Tagóvoda Mesevölgyi Tagóvoda Mesevár Tagóvoda Mesedombi Tagóvoda	2017..... 2017..... 2017..... 2017..... 2017.....
Elfogadta: Nevelőtestület képviselőjében	2017.....
Jóváhagyta: Pomáz Város Önkormányzatának Képviselő-testülete képviselőjében	2017.....
Állandó hozzáférési helye: minden óvodaépület vezetői irodája, irattár	Irattári száma:
Határozatlan ideig érvényes. Felülvizsgálat 5 évente, illetve a programot érintő törvényi változások esetén, soron kívül.	Készítette:

Pomázi Hétszínvirág Óvoda-Bölcsőde
többcélú, közös igazgatású intézmény nevelési programja

